

Cinkarni

Poština plačana pri PTT enoti Celje

Praznik dela

Več kot devetdeset let je minilo, odkar so delavci industrijskih držav Zahoda na dan prvega maja prvič proslavljali prvi maj. Šli so na ulice in v demonstrativnih sprevodih nosili transparente, na katerih so bile napisane njihove zahteve, za katerih uveljavljanje so se borili v tistih časih. Delavski razred takrat še ni imel svojih

organizacij; to je bila doba, v kateri je bil kapitalizem na vrhuncu svojega razvoja, doba najbrezobzirnejšega izkoriščanja delavcev in popolne oblasti kapitalizma nad ljudskimi množicami.

Devet desetletij je razmeroma malo, in v tisočletni zgodovini človeštva ne pomeni mnogo. Zato je tem bolj pomembno dejstvo,

kako hitro se je delavski razred, oborožen z marksistično teorijo, v tej kratki dobi zmagovitih bojev pa tudi porazov, razvil v prvovrstno politično silo, ki jo mora danes - hotela ali ne - upoštevati vsaka oblast.

Prvi maj 1984 praznujemo v borbi za odgovorno in učinkovito uresničevanje ciljev gospodarske stabilizacije. Bistveno vprašanje naše stabilizacije in produkcijskega odnosa je odločanje delavcev o pogojih pridobivanja dohodka, o gospodarjenju z njim v vseh oblikah dohodkovnega povezovanja. Stabilizacija ni le zagotavljanje pasu. Je boj za trdno socialno varnost dela in delavca, pomeni boljše delo vseh v gospodarstvu in družbenih dejavnostih, tudi tistih v administraciji, režiji itd., ki, če slabo in malo delajo, znižujejo produktivnost, doseženo za stroji.

Soočeni smo s skrajno zaostrenimi razmerji v proizvodnji in delitvi. Inflacija je porasla prek vseh meja normalne, razumljive in logične rasti cen. S svojim delovanjem in posledicami je začela nevarno izpodjedati stabilnost samoupravljanja, našo ekonomsko in politično stabilnost,

začela je razlaščati delavski razred v njegovi vlogi gospodarja nad ustvarjenim dohodkom, spodkopavati njegov realni življenjski standard, stabilnost preskrbe z najnujnejšimi življenjskimi dobrinami.

Težave in problemi so tudi v veliki meri odsev ekonomske krize in socialnih pretresov, ki so zajeli vse države in vse dele sveta.

V našem razvoju smo prebrodili že mnoge težave in iz njih izšli kot zmagovalci, predvsem zaradi visoke stopnje razredne zavesti velike večine delavcev o tem, da smo v sistemu samoupravljanja sami odgovorni za lastno usodo. Ni nobenih razlogov za dvom v našo lastno sposobnost, če bomo uveljavljali temelje, na katerih je zgrajena naša ustavna ureditev.

Ko bomo te dni z občutkom svobodnih, ponosnih in samozavestnih delovnih ljudi nove Jugoslavije praznovali prvi maj, naj bo to praznovanje tudi mogočna manifestacija naše neomajne volje in odločenosti, da se bomo dosledno borili za izpolnitev nalog, ki stojijo pred nami.

Dragan Murovič

Naš izvoz v prvih dveh mesecih

V letošnjih prvih dveh mesecih smo izvozili za 46 odstotkov več blaga kot v lanskem enakem obdobju. Po letošnjih planskih predvidevanjih pa odstopamo za 12,5 odstotkov. Toda močno presegamo plan ter enako obdobje lanskega leta v konvertibilnem izvozu. Izvozili smo namreč za 39,95 odstotkov od skupnega izvoza na konvertibilno področje, na klirinško področje pa za 60,05 % od skupnega izvoza. Največ so izvozile Titanov dioksid, Kemija Celje, Metalurgija in Grafika.

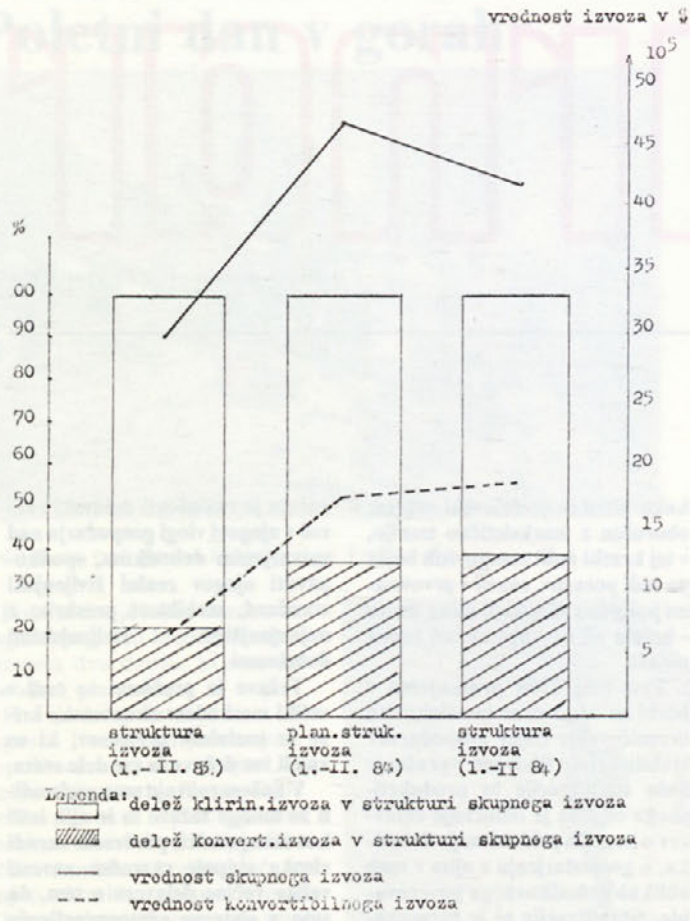
V tem obdobju smo uvozili za 53 odstotkov manj kot lani v enakem obdobju, in 43 odstotkov manj, kot smo planirali. V strukturi skupnega uvoza odpade na uvoz surovin in repromateriala 87,70 odstotkov, medtem ko predstavlja uvoz rezervnih delov za tekoče vzdrževanje 12,30 odstotkov.

Stopnja pokritja uvoza z izvozom za tekoče kumulativno obdobje je 234,41 odstotkov, stopnja pokritja konvertibilnega uvoza s konvertibilnim izvozom pa 121,39 odstotkov.

Glej tabelo na 2. strani

*Ob dnevu OF in prazniku dela
vsem delovnim ljudem iskreno
čestitamo!*

Pogovor Ponovno imenovana

Delegati delavskega sveta delovne organizacije so 17. februarja letos ponovno imenovali za predsednika Kolegijskega poslovnega organa tovariša Maksa Bastla, dipl. oec in za podpredsednika KPO za kadrovske, splošno, pravno in samoupravno področje tovariša Leopolda Slapnika, dipl. pol. Zastavili smo jima nekaj vprašanj, za katera mislimo, da vas bodo zanimala.

Maks Bastl, dipl. oec.

Važna je podpora kolektiva

CINKARNAR: Ali bodo obrati, ki potrebujejo kot osnovno surovino za svojo proizvodnjo: cink,

žveplo, odpadni baker, lahko obratovali nemoteno vse leto in kako je z manjšimi zanimivimi proizvodnjami, ki se oskrbujejo s surovinami iz tujine. So resnično obsojene na propad? (npr. purpen).

BASTL: Oskrba s surovinami je resnično naš osrednji problem. Nenehno zaostrovanje pogojev gospodarjenja, ki je vidno predvsem v zmanjševanju možnosti za nabavo surovin na domačem trgu kakor tudi v zmanjševanju uvoza, se bo prav gotovo odražalo v naši proizvodnji. Kljub znatno povečanemu obsegu fizičnega poslovanja v letu 1983, na ravni celotne delovne organizacije (skoraj za 8 %) vemo, da je bila proizvodnja nekaterih proizvodov v velikih težavah, predvsem tistih proizvodov, ki so uvozno najbolj odvisni. Podobne težave lahko pričakujemo tudi v letošnjem letu,

občasno celo ustavitev proizvodnje posameznih proizvodov. Vendar se moramo v polni meri zavzemati, da bomo v letu 1984 kljub temu dosegli predvideno rast proizvodnje.

V nobenem primeru ne smemo dovoliti, da bi zaradi omejenih težav zoževali naš proizvodni program. Nasprotno, ponovno moramo aktivirati nekatere, že opuščene proizvode. Raznoverstnost proizvodnega programa je predpogoj za premagovanje težav, zato bi morali tako strukturo proizvodnje ohraniti oziroma posamezne programe dopolniti in vsebinsko zaokrožiti.

Tudi proizvodnja purpena bo ponovno stekla, saj so za to potrebne surovine že naročene. Za izboljšanje surovinske oskrbe se vse bolj usmerjamo na uvoz s klirinškega področja, na katerem imamo izredno visok suficit. V ta namen smo v preteklem letu s firmo Progres podpisali Samoupravni sporazum o ustanovitvi skupnega predstavništva v Berlinu.

CINKARNAR: Zakaj se na področju discipline (disciplina na delu, disciplina prihodov in odhodov, nošenje raznih materialov iz delovne organizacije, disciplina rokov na opravljanje nalog itd), tako dolgo nič ne ukrene?

BASTL: Resnično, z disciplino, kakršna vlada v Cinkarni, ne moremo biti zadovoljni. Seveda je na tem področju težko biti učinkovit, če ni na razpolago surovin v zadostni količini, in s tem proizvodni proces ne teče kontinuirano. Za nekatera področja ta ugotovitev ne velja. Tu mislim predvsem na tako imenovane režijske službe, kjer je dela v krizni situaciji še več, kot je sicer običajno.

Zato moramo z disciplino pričeti prav tam. Ne gre samo za formalno disciplino - čas prihoda in odhoda, temveč za discipliniran odnos do dela, iz katerega morajo izhajati rezultati. Imamo zelo veliko število visokostrokovnih ljudi, ki ne dajejo pričakovanih rezultatov in mislim, da moramo prav tukaj začeti z razčiščenjem. Tistim pa, ki niso pripravljeni polno sodelovati pri naših problemih, se bomo morali zahvaliti za sodelovanje. Res je, da razreševanje takih problemov ni lahko, in da si med seboj z odkrito besedo neradi povemo, če z nekom nismo zadovoljni, vendar mislim, da vsaj nekateri v Cinkarni prejemamo svoj osebni dohodek tudi za tako neprijetna opravila.

Kar se tiče skladiščne materialnega poslovanja, je organizacijska služba ob podpori vseh

prizadetih, pripravila dobro zasnovano projekta vodenja, ki pa je žal obtičala v predalih, predvsem iz dveh razlogov. Prvič, večini zelo odgovornih ljudi v Cinkarni ustreza trenutno stanje, ker pri ažurno in kvalitetno urejenih evidencah, nastalih napak ni več možno prevaliti na druge. Prav tako v takih pogojih ni več možno odtujevanje oziroma je skrajno omejeno. Drugi razlog pa vidim v tem, da nekateri, najodgovornejši kadri za urejevanje skladiščne materialnega poslovanja, tej nalogi enostavno niso kos.

Kje je torej rešitev? Vsekakor je ureditev tega dela poslovanja v Cinkarni prioriteten nalog. V primerih, ko gre za odpor do realizacije projekta, je le-tega treba enostavno zlomiti. V primerih pa, ko gre za nezadostno strokovnost ljudi, je nujno z novimi kadrovskimi rešitvami, zagotoviti tej nalogi ustrezne strokovne izvajalce. Mnenja sem, da mora biti ta problem v letu 1984 popolnoma razrešen.

CINKARNAR: Zakaj delavca, ki vestno opravlja dela in naloge in si prizadeva, da naredi čim več javno ne pohvalimo? V naši DO bi morali takega delavca (izvzeti so poslovodni delavci) veliko bolj ceniti in spoštovati!

Se strinjate?
BASTL: Ne vem, zakaj bi bili izvzeti poslovodni delavci, le-ti imajo vendar zelo velik vpliv na poslovne rezultate tako v TOZD kakor tudi v OZD. V tem pogledu bi bilo nujno potrebno posebej poudariti kvaliteto njihovega dela, tako v smislu pohvale, kakor tudi v smislu graje.

Kar pa tiče na splošno odnose do kvalitetnega dela, mislim, da v naši družbi delamo veliko napako, ker smo z uravnilovko praktično izenačili delo z nedelom. Tudi pri nas je ta problem močno prisoten. V zadnjem času je zelo močna težnja, da bi za vsak uspeh na delovnem mestu, posamezniku morali izplačati posebno nagrado, kot da redni osebni dohodek dobivamo samo zato, ker smo pač v delovnem razmerju z DO. Rešitev problema vidim edino s čim prejšnjo uveljavitvijo stimulativenega dela nagrajevanja, ki mora postaviti v enak položaj slehernega člana našega kolektiva. Nikakor ne smemo dovoliti parcialnega reševanja ali pa celo nekega ventila za povišanje OD. Stimulativni del je smiselni le v primeru ustreznega fizičnega proizvoda ali storitve.

Kar se tiče pohval, se strinjam, da z njimi preveč skoparimo, enako skoparimo tudi z grajami, ker bi trenutno imeli več za grajati kot za hvaliti.

CINKARNAR: Ali je res, da sodelovanje znotraj Kolegijskega poslovnega organa ni dobro in če ni, kaj je bistvo trenja?

BASTL: Res je, da ni vse tako, kot bi moralo biti, čeprav lahko v globalu ocenimo, da je KPO odigral pomembno vlogo in se je za obvladovanje celotnega sistema DO, pokazal kot uspešna oblika vodenja. Vendar ima tudi svoje slabosti, ki v začetni fazi niso prišle do izraza v tolikšni meri, kot se je to pokazalo v zadnjem obdobju. Gre namreč za eno bistvenih vsebinskih sprememb, ki smo jih v preoblikovanju naše DO želeli doseči, to je poenotenje v našem nastopu navzven, kakor tudi usklajeno delovanje pri vseh znotraj zastavljenih akcijah. To je bila v preteklosti tudi ena bistvenih slabosti v organiziranosti Cinkarne. Neusklajenost po TOZD-ih se je sedaj deloma prenesla tudi na neusklajenost po posameznih področjih, ki je podprta s težnjo posameznih članov KPO po večji ali manjši avtonomiji. V nobenem primeru se problem ni razrešil do takih razsežnosti, da ne bi bil rešljiv. Zato smo se tudi odločili, da temeljito preanaliziramo funkcioniranje te institucije, tako z vidika normative ureditve kakor tudi s kadrovskega vidika. Na tej osnovi bomo izdelali ukrepe za odpravo pomanjkljivosti. V nobenem primeru ne smemo dovoliti, da bi se v Cinkarni čutile negativne posledice, najsi bo KPO tak ali drugačen, tako po vsebini kakor tudi po sestavi.

CINKARNAR: Zakaj ni odgovornosti za slabo opravljene delovne naloge?

BASTL: Tu bi želel samo poudariti, da smo odgovornost že začeli zaostroovati, in sicer odgovornost v najširšem smislu. Rezultat lahko pričakujemo samo v primeru, da se zaostrovanje prične najprej na nivoju KPO, v smislu enotnosti delovanja. Le na ta način smo lahko prepričani, da bo akcija uspešna. Nesporo pa lahko ugotovimo, da smo v zadnjem času v vseh naših prizadevanjih po preobrazbi Cinkarne, postali neodločni. Zato ni naključje, da smo z nekaterimi projekti, v katere je bilo vloženo ogromno dela in denarja, obtičali na pol poti. Vse to je vprašanje naše odgovornosti do nalog, ki smo si jih zastavili sami. Danes lahko že z gotovostjo trdimo, da nekateri posamezniki in tudi nekatere službe, niso izpolnili naših pričakovanj. Odgovornost KPO je tudi v tem, da vsem, ki ne ostanejo anonimni, nudi pomoč, če so pripravljene nadoknaditi zamujeno. V na-

sprotnem primeru pa jim poišče delo in naloge, kjer bodo lahko učinkovitejši.

CINKARNAR: Prosim, da si to vprašanje postavite sami in nanj odgovorite!

BASTL: Priznam, da mi je na to vprašanje najtežje odgovoriti. Zato naj bo vprašanje, ki si ga naj zastavim sam, kratko in sicer - zakaj sem ponovno kandidiral za predsednika KPO?

Moram priznati, da to ni bila lahka odločitev, še posebej zato, ker sem prepričan, da prihaja še težje obdobje, kot je bilo obdobje, ki je za nami.

Zelo pomembno pri tej odločitvi je bilo to, da sem bil k temu pozvan. Še pomembneje pa ocenjujem dejstvo, da sem imel v preteklem mandatu veliko podporo v celotnem kolektivu in prav zaradi tega lahko ocenjujem to obdobje za uspešno.

Sem eden izmed ljudi, ki se ne želi izogibati določenim problemom in konfrontacijam in takšen mislim ostati tudi v prihodnje. Nisem zadovoljen, če je vse mirno, če se ničesar ne dogaja. Samo v zelo razgibanem, dinamičnem življenju je možno doseči napredek. Zato mislim, da moramo biti v Cinkarni taki tudi v bodoče, kajti naloge, ki so pred nami, so številne, problemi, ki jih moramo ob tem razrešiti, pa tudi niso majhni.

Marsičesa v praksi še ne uresničujemo

Leopold Slapnik, dipl. pol.

CINKARNAR: V kadrovske politiki in nagrajevanju po delu, smo se v zadnjem času lotili precejšnjih sprememb. Nakazali smo smeri v kadrovske politiki, vendar delitve OD še vedno nismo približali plačilu po delu. Kako bo to v bodoče?

SLAPNIK: V programu, ki sem ga ob kandidaturi predložil razpisni komisiji in DS DO, sem opisal dosežke na področju zastavljenih ciljev, prav tako pa

tudi usmeritve, ki jih bomo morali realizirati.

Cinkarna se, kot mnoge druge delovne organizacije dokaj intenzivno vključuje v mednarodno delitev dela, sodeluje z mnogimi poslovnimi partnerji tudi izven SFRJ, zato se pri nas vedno pogosteje postavlja zahteva, da si pridobimo takšne strokovne kadre, ki bodo kos nalogam, ki jih »sedanji in jutrišnji« čas zahteva. Nevzdržno je mnenje, da naj stvari tečejo po svoje, da se vsi poklicani in nepoklicani najbolj spoznajo v tehnologijo in vse ostalo, da je razvojna služba preveliko breme za DO, skratka, upiramo (predvsem pasivno) se temeljiti preobrazbi, ki jo v Cinkarni skušamo že dalj časa dosledneje uveljaviti. Osebo sodim, da si to preobrazbo želijo delavci v proizvodnji, da želijo z modernizacijo izboljšati svoje pogoje dela, vsi pa moramo vedeti, da brez primernih, strokovno usposobljenih kadrov ne bomo mogli slediti novim potrebam na področju razvoja DO in krepitve naše materialne osnove.

Nerazumljivo je, da so se posamezni sodelavci (pa tudi skupine) pritožili na določbe Pravilnika o razvidu del in nalog, po katerih naj bi pridobili dodatno izobrazbo za dela in naloge, ki jih opravljajo in le-ta zahtevajo višjo stopnjo izobrazbe od tiste, ki jo dejansko imajo. Čeprav stopnja izobrazbe ni edini kriterij delavčeve uspešnosti in zmožnosti sodim, da je tovrstna kritika zgrešena, saj se je naša DO zavezala, da finansira stroške šolanja ter nudi ostale možnosti (študijski dopust - druge bonitete), za izobraževanje ob delu. Kar zadeva delitev po opravljenem delu, je prav, da poudarim nekatere ugotovitve, ki jih že nekaj časa spremljamo.

Uspešen izid referenduma ob sprejemanju aktov iz področja nagrajevanja, je pokazal relativno zadovoljstvo s sistemom nagrajevanja, ki smo ga uveljavili. Toda kar hitro se je pokazalo, da so kljub višjim osebnim prejemkom posamezniki in organizirane skupine začeli uveljavljati pravico do povišanja indeksnega razmerja glede na zahtevnost del in delovnih pogojev. Ne trdim, da smo sistem nagrajevanja uveljavili že v celoti, vendar smo dosedaj uspeli ugotoviti in razrešiti marsikaj, prav tako pa bomo to v bodoče nadaljevali.

Kako bo v bodoče s plačilom po delu, je dokaj zahtevno vprašanje. Vsi vemo, da v delovni organizaciji uveljavljamo dejanske prispevke posameznih delavcev, skupin in organizacijskih enot.

Ta merila uveljavljamo z dogovorjenimi mernimi mesti po posameznih organizacijskih enotah. Pri uveljavljanju teh meril pa so se pokazali nekateri negativni elementi, med katerimi še posebej izstopa želja, da se DP uveljavi za povišanje OD brez čvrstih meril, kar pomeni, da naj bi se povišali osebni dohodki, ne pa tudi delovni rezultati. To sicer ne velja za vse tozde, vendar je težnja po tem prisotna, zato bo potrebno temeljito preanalizirati vsa merila, izdelati čvrste normative in zagotoviti kontrolo pri obračunu dejanskega prispevka.

CINKARNAR: Zakaj, menite, se delegati v samoupravnih organih premalo vključujejo v razpravo?

SLAPNIK: O teh vprašanjih smo izdelali analizo in oceno, tako delovanja delegatov v naših samoupravnih organih, kot tudi delovanje naših delegatov v skupščini občine Celje, skupščinah SIS in drugod. Rezultati analize niso spodbudni. Seje delegacij so pogosto nesklepčne, razprave o gradivu pa dokaj skromne. Čeprav smo delegacijam zagotovili strokovno pomoč s strani služb v DSSS, se stanje ni bistveno izboljšalo. Potrebno bo razmisliti o rešitvah, ki bodo povečale interes delegatov.

Opažamo tudi, da se posebej delegati na DS DO malo vključujejo v razpravo. Prepričan sem, da vzrok ni v tako dobri kvaliteti gradiva, da na njega ne bi bilo kaj reči, ampak je mnogo globlji. DS DO je najpogostejše v položaju, da verificira in sprejema na znanje odločitve DS tozde, odloča pa le o redkih zadevah. To stanje je treba spremeniti in zagotoviti delegatom odločanje o vseh zadevah, ki so skupnega pomena za vse zaposlene v Cinkarni.

CINKARNAR: Na področju discipline (disciplina na delu, disciplina prihodov in odhodov, nošenje različnih materialov iz podjetja, disciplina rokov za opravljanje nalog itd.) premalo ali nič ne ukrenemo. Zakaj?

SLAPNIK: Skupna ugotovitev je, da delovni red in disciplina padata. Razlogov je veliko, med drugimi tudi občasno pomanjkanje surovin za proizvodnjo v posameznih obratih, nerazpoloženje delavcev ob upadanju realnega življenjskega standarda. Subjektivni razlogi so vzrok za premajhno budnost in pripravljenost ukrepanja s strani vodstvenega kadra. Stalno ugotavljamo, da delovne discipline ni mogoče zagotavljati pri vratarnicah, ampak je to prvenstvena

naloge obratovodij, izmenovodij, delovodij in drugih, ki nadzirajo in organizirajo delo. Ko smo pripravljali analitično oceno del in nalog, so ravno ti kadri zatrpjevali, kako odgovorna dela z ljudmi opravljajo, vendar jih mnogi v praksi ne izvršujejo.

Prav tako opažamo poskuse odtujevanja družbenega premoženja, ki naraščajo. Iz Cinkarne se odtujujejo različni predmeti tudi s kamioni, traktorji in drugimi vozili, pri tem pa mnogi očividci ne reagirajo tako, kot bi kot pripadniki Narodne zaštite morali, ampak »solidarnostno« tolerirajo tako početje. Mnenje, da nič ne ukrepamo ni točno, vendar včasih težko pridemo do dokazov, ki jih v prijavi sporočimo disciplinski komisiji. Z velikimi težavami pa se srečujemo tudi v oddelku zavarovanja, saj je vse preveč takih čuvajev in vratarjev, ki objektivno ali drugače niso v stanju svojih nalog primerno opravljati. Pogovarjali smo se že s predstavniki »Varnost Lj.« TOZD v Celju, da bi prevzeli področje varovanja družbene lastnine, vendar do

končnega dogovora še ni prišlo. **CINKARNAR: Kako si zamišljate razvoj sistema informiranja v DO?**

SLAPNIK: Na področju splošnega informiranja se je stanje precej izboljšalo. Poleg našega glasila, ki dokaj redno izhaja, opravljamo še vrsto drugih dejavnosti, tako preko oglasnih desk, informatorja, posebnih gradiv za samoupravne organe pa tudi za ZDL in DPO. Nedvomno je še vedno premalo prisotna »živa beseda«, zato smo se dogovorili, da čimprej uredimo razglasno postajo, najprej v razdeljevalnicah hrane, kasneje pa v okviru možnosti še kje drugje. Preko te postaje bomo v času malice posredovali aktualno dnevne informacije, odpovedali pa se tudi ne bomo primerni glasbi. Gotovo pa je možnosti, ki jih je Cinkarna sposobna uveljaviti na področju razvoja informacijskega sistema še veliko, morali bomo le te še v praksi uveljaviti. Obema želimo uspešno vodenje svojih področij ter čim manj težav pri delu.

Zapis iz pogovora o razvoju DO

Dolgoročne razvojne možnosti

Z analizo in oceno dolgoročnih razvojnih možnosti Cinkarne, katere nosilec je Dani Podpečan, dipl. ing., smo v mesecu aprilu seznanili najvišje predstavnike izvršnega sveta občine Celje in člane sveta za ekonomsko in ekološko sanacijo. V široki razpravi so dali podporo omenjeni analizi, ki predstavlja dokaj celovito sliko možnosti in razvoja delovne organizacije za dolgoročno obdobje.

V tej analizi so močno poudarjeni problemi ekološke sanacije, kar dokazuje, da je Cinkarna pripravljena v celoti izvršiti naloge iz programa sanacije. Ta odločnost tudi bistveno vpliva na javno mnenje, ki ima v Cinkarno in njen razvoj vedno več zaupanja.

Zaradi novih strokovnih spoznanj in spremenljivih gospodarskih pogojev, bo potrebno delno korigirati program sanacije, ki ga je v letu 1978 sprejela skupščina občine Celje. Predvsem se to nanaša na obstoječo proizvodnjo žveplene kisline iz piritnih koncentratov. Gre na primer za nalogo, Odvod dimnih plinov iz sušilnice železovega sulfata v 100 metrski dimnik, za kar strokovnjaki v Cinkarni menijo, da nima tehničnega in tehnološkega smisla, ker je potrebno škodljive pline nevtralizirati v sušilnici. Menijo tudi, da je namesto ustavitve KKČ piritne linije ob »S« kislini, bolje mo-

dernizirati to linijo in zmanjšati emisijo ob uvedbi dvojne katalize in dvojne absorbcije. Gre tudi za amonsulfat, ki naj bi nadomestil nevtralizacijski produkt, ki ga sedaj odlagamo v Bukovžlaku. Nalogo prevzame rekoncentracija odpadne žveplove kisline. Postopek spremenjenih nalog bo moral biti enak kot za sprejemanje programa sanacije.

V pogovorih so tudi menili, da lokacija za razvoj Cinkarne ne sme biti omejitveni faktor, zato je z ozirom nanjo, potrebno dodobra proučiti možnosti in prednosti posameznih investicij. Menili so tudi, da so za nadaljnji razvoj bazne kemije podani pogoji, da pa je pomemben tudi razvoj predelovalne kemije.

To je bila praktično prva predstavitev dolgoročnega razvoja Cinkarne navzven. Potrebno pa bo še mnogo strokovno podkrepjenih in argumentiranih razlag, pa tudi hrabrosti in podpore.

Iz plana DO za leto 1984

Prioritetne investicije

Planirane investicije za leto 1984 so razvrščene po prioritetnem vrstnem redu, ki je odvisen od razpoložljivih sredstev financiranja.

Vrstni red investicijskih vlaganj	Predrač. vrednost (vrednost v 000 din)
1. Nakup skladišča Kovinotehne	270.000
2. Zaporni elementi - Veflon II	50.500
3. Tiskarska oprema	58.000
4. Podražit. in razšir. računalnika	10.300
5. Povečanje zmogljivosti pripr. vode	25.000
6. Uporaba gudrona	5.000
7. Podaljšanje valjarne - mikrocink	40.500
8. Plinifikacija litopona	10.000
9. Vakuumski filter	15.000
10. Kalcijev stearat	20.000
11. Oprema za procesni labor. in štud. za anat. vod. proizv. tiskar. plošč	10.000
12. Nadomestna hala v Mozirju	50.000
13. Preparat - projekti	5.000
14. Uvedba apnenčeve moke v nevtralizaciji	37.000
15. Deponija Bukovžlak	35.000
16. Mehanična delavnica I. faza	145.000
17. Črpalna postaja za nafto	3.000
18. Projekti za Ba S + rotac. peč	60.000
19. Deponija za travnikom	30.000
20. Nadom. in posam. nabava osnov. sred.	280.000
21. Intenzifikacija Titanovega dioksida	350.000
22. KKČ - piritna linija	190.000
23. Vlačilec RABA s prikolico	4.785
Skupaj	1.704.085

V prvo prioritetno skupino sodijo v glavnem investicije za posodobitev oz. razširitev proizvodnje tozd.

Kriteriji za razporeditev sredstev glede nakupa skladišča Kovinotehne po posameznih tozd še niso znani, ker se bodo le-ti določili glede na uporabo prostorov po uporabnikih.

Investicijske potrebe zaradi nadomestila oz. posamične nabave osnovnih sredstev po tozd so naslednje:

		Vrednost v 000 din
Zap. št.	TOZD	Znesek
1.	Metalurgija	25.420
2.	Kemija Celje	15.890
3.	Kemija Mozirje	12.000
4.	Grafika	135.340
5.	Veflon	10.380
6.	Vzdrževanje	40.457
7.	Titan dioksid	97.040
8.	Energetika	18.000
9.	Transport in skl.	6.600
10.	DSSS	18.873
SKUPAJ:		280.000

V drugem delu prioritetnih investicij načrtujemo izgradnjo tretjega tira in nakladalne rampe za Transport, ekologijo ter rentgensko fluorescenco za Metalurgijo in Titanov dioksid. V tretji skupini prioritetnih investicij pa načrtujemo izgradnjo glavne vpadne in meteorne kanalizacije in fekalne kanalizacije. Skupna vrednost vseh investicij znaša 2.062.786 din.

Vzporedno z investicijskimi gradnjami potekajo sovlaganja v Steklarno Rogaška Slatina, Plinarno Celje in Adriatik - turist Poreč. Predračunska vrednost skupnih sovlaganj znaša 265.701 din.

Obiskala nas je predsednica slovenskih sindikatov

V torek 27. marca 1983 je Cinkarno obiskala podpredsednica slovenskih sindikatov, tov. Francka Herga v spremstvu predsednika medobčinskega sindikalnega sveta, predsednika občinskega sindikalnega sveta ter republiškega sekretarja sindikata dejavnosti kemije.

Tov. Slapnik je vse prisotne najprej seznanil z lanskimi in letošnjimi gospodarskimi dosežki in nakazal nekaj srednjeročnih razvojnih načrtov ter plan za leto 1984. Tov. Pregljeva je prisotne seznanila s sistemom delitve osebnih dohodkov, tov. Murovič pa je spregovoril o delovanju in nalogah, ki čakajo sindikat v naslednjem obdobju.

Tov. Herga je spregovorila predvsem o nalogah in prihodnjih mesecih, kjer se bomo morali vsi skupaj odgovorno spoprijeti s tako imenovano odmrznitvijo cen. Gospodarstvo, je poudarila, čakajo nadse pomembne naloge, predvsem se

moramo organizirati tako, da bomo kos obilici različnih nujnih ukrepov. Govorila je tudi o reprodukcijskih verigah, ki so za naše gospodarstvo odločilnega pomena.

Menila je, da bi morali imeti pri njihovem oblikovanju in utemeljevanju več besede samoupravnih organi in organizacije združenega dela. Po končanem razgovoru so si gostje ogledali nekatere obrate v Grafiki in »S« kislini. Popoldne se je tov. Herga udeležila tudi programsko volilne konference celjskih sindikatov. Tu so spregovorili o delu sindikata v zadnjem obdobju, pa tudi o osebnih dohodkih, ki v Celju zaostajajo, delujejo nespodbudno, tako da delavci postajajo vse bolj pasivni. Najnižji povprečni osebni dohodki so bili lani v celjski občini 12.100 dinarjev, najvišji le 20.000 din.

Dragan Murovič

Predstavljamo vam

Skupno predstavništvo v Berlinu

S sklepom delavskega sveta delovne organizacije 24. novembra lani, smo se odločili za ustanovitev skupnega predstavništva z delovno organizacijo Progres v Berlinu, Nemška demokratična republika. Za predstavnika, ki bo zastopal našo delovno organizacijo so delegati imenovali dosedanjega direktorja DE Marketing, tovariša Vlada Zelenoviča, dipl. ing. S 1. majem odhaja v Berlin, zato smo izkoristili priložnost in mu pred odhodom zastavili nekaj vprašanj:

Vlado Zelenovič, dipl. ing.

CINKARNAR: Najprej, za pojasnilo bralcem, zakaj smo ustanovili skupno predstavništvo in kaj je njegov osnovni namen? **ZELENOVIČ:** Kot je znano, je Cinkarna že leta 1968 sklenila

družabniško pogodbo s Kombinatom Lacke und Farben iz Berlina o skupni naložbi v izgradnjo tovarne za proizvodnjo titan dioksida. Že vrsto let se sodelovanje z vzhodnonemškim partnerjem zelo uspešno razvija v obojestranskem interesu, toda to sodelovanje je dosedaj bilo omejeno le na področje proizvodnje titanovega dioksida. Vzoredno z naraščanjem proizvodnje se je iz leta v leto povečeval tudi obseg izvoza titanovega dioksida v NDR in v lanskem letu dosegal vrednost 17 milijonov obračunskih dolarjev. Glede na tako pomemben izvoz Cinkarne, ki predstavlja po vrednosti več kot 45 odstotkov celotnega izvoza jugoslovanske

kemične industrije na to področje, je sedanje sodelovanje Cinkarne in Kombinata Lacke und Farben daleč pod realnimi možnostmi, kljub temu, da za razširitev takšnega sodelovanja obstoja velik interes obeh partnerjev.

Z namenom, da bi čim hitreje izkoristili možnosti večjega sodelovanja, je Cinkarna pripravila osnutek pogodbe o poslovno-tehničnem in znanstvenem sodelovanju s Kombinatom Lacke und Farben. Osnutek pogodbe je bil predan Kombinat v potrditev na letošnjem spomladanskem sejmu v Leipzigu. Uskladiitev in potrditev teksta pogodbe bo opravljena predvidoma do konca maja.

Zlasti za Cinkarno je zelo pomembna poglobitev sodelovanja z vzhodnonemškimi partnerji v smislu povečanja dobav blaga in dolgoročne medsebojne oskrbe s surovinami in repromaterialom, ker več kot polovico proizvodnje titanovega dioksida izvažajo v NDR v kliringu, kar je pogojeno z družabniško pogodbo. Za uspešno realizacijo zastavljenih nalog je potrebna neposredna prisotnost Cinkarne na tem trgu, kar bo mogoče doseči z ustanovitvijo skupnega predstavništva.

CINKARNAR: Od predstavništva v tujini si najbrž mnogo

obetamo. Kakšne prednosti bo imela Cinkarna?

ZELENOVIČ: Ustanovitev predstavništva Cinkarne v okviru skupnega predstavništva s firmo Progres iz Beograda v Berlinu ne bo omogočila Cinkarni le neposredne prisotnosti na trgu NDR-a in bolj učinkovite realizacije poslovnega sodelovanja, ampak bo to tudi pomenilo drugačen način dela.

Naloge predstavništva ne bodo le v posredovanju različnih informacij. Predstavništvo bo neposredno zadolženo za realizacijo konkretnih poslov v obeh smereh (na jugoslovanski in NDR strani). Takšen koncept dela, ki ga ni mogoče uveljaviti preko posredniške firme, zahteva neposredno in aktivno vključevanje predstavništva pri realizaciji planskih nalog podjetja na zunanjetrgovinskem področju.

CINKARNAR: Predstavništvo v Berlinu prav gotovo ne pomeni obdelavo samo vzhodnonemškega trga. Ali se bomo povezovali preko tega predstavništva tudi z drugimi evropskimi trgi?

ZELENOVIČ: Preko tega predstavništva predvidevamo povezavo tudi z drugimi trgi, v sodelovanju s partnerji iz NDRa, oziroma z našimi domačimi in tujimi poslovnimi partnerji pri skupnem nastopu na tržišču.

Cinkarna na spomladanskem zagrebškem velesejmu

Imeli smo eno od 1818. razstav na letošnjem zagrebškem velesejmu - 75. po vrsti - od 9. do 15. aprila, kjer smo predstavili vse naše proizvode.

Zagrebški velesejem je otvoril tov. Milorad Stanojevič, predstavnik zveznega izvršnega sveta Jugoslavije. Te vrste sejma po-

staja vse pomembnejši, saj na njem sodeluje veliko število proizvajalcev iz domovine in tujine. Predstavljajo izdelke od prehrambene do rudarske industrije. Organiziranih je bilo tudi več razgovorov o temi, ki je danes še kako aktualna - kako iziti iz sedanjega stanja. Sejem pa je

vsekakor velika spodbuda vsem delovnim organizacijam pri raz-

vijanju novih proizvodov in proizvodnj ter predvsem pri utrjevanju vezi v poslovnem svetu.

Predstavljamo vam

Utrditi organiziranost Marketinga

Kaj namerava v konceptu razvoja marketinške poslovne politike doseči tovariš Edo BELAK, novi direktor DE Marketinga, nas prav gotovo vse zanima. Ujela sem ga kar na zagrebškem velesejmu, kjer si je skrbno ogledoval naš razstveni prostor ter se seznanjal s poslovnimi partnerji. Marsikdo ga že pozna, saj sodeluje z nami že nekaj let kot svetovalec pri Zavodu za organizacijo poslovanja iz Ljubljane. V naši reorganizaciji je obdeloval področje Titanovega dioksida, Grafike, Kemije Celje in Mozirje, razvoja, investicij in kontrole kakovosti.

Za tiste, ki ga ne poznajo pa: Rojen je 16. 9. 1938. Je član ZK od leta 1966; dosedaj je združel delo v Impolu, Aeru, Opumu na vodilnih delih in nalogah ter

v ZOPu, kjer je bil samostojni svetovalec. Končal je fakulteto za naravoslovje in kemijsko tehnologijo v Ljubljani ter tretjo stopnjo fakultete ekonomskih nauk v Zagrebu. V načrtu pa ima še doktorat.

CINKARNAR: Kaj vas je motiviralo, da ste se odločili prevzeti delo direktorja DE Marketinga v naši delovni organizaciji?

BELAK: Vse moje dosedanje delo, razen na ZOPu, je bilo povezano s poslovnim svetom. Želel sem se vrniti v poslovno dejavnost, posebno na področje moje osnovne stroke, to je kemije. Eden izmed motivov je bil tudi poznavanje Cinkarne skozi

njeno reorganizacijo, saj želim doprinesiti k izboljšanju sedanjega stanja.

CINKARNAR: Kakšne so vaše ambicije v marketinškem poslovanju in katere naloge načrtujete za začetek?

BELAK: Moje ambicije in naloge so zelo združljive. Na marketinško poslovanje gledam dohodkovno, čeprav pa se mislim oprijeti predvsem organizacijskega pristopa. Menim, da je trenutno najbolj pomembno področje zunanje trgovine in raziskave marketinga. Še naprej je potrebno razvijati tendence Cinkarne ter zunanjetrgovinsko poslovanje voditi tako, da se bo večal izvoz v zahodne države in zmanjševal uvoz iz tega tržišča. Na drugi strani pa povečevati izvoz in zmanjševati uvoz (iz vzhodnega trga). Pri tem je nujno, da opredelimo strategijo nastopanja na tujem trgu. To pomeni, da moramo definirati tradicionalni izvozni program, videti kaj nam izvoz prinaša in nato izboljšati dosedanje ponudbe ter razširiti naš izvozni trg. Bolje moramo na primer obdelati angleško govoreče področje sveta. Povezano z izvozom pa je potrebno utrditi ugled oziroma ime Cinkarne na zunanjem trgu. En vidik nadaljne poslovne razširitve marketinškega pristopa vidim tudi v skupnem predstavištvu s Progresom v Berlinu.

Drug pomemben vidik je raziskava marketinga v tesnem in zelo fleksibilnem sodelovanju z razvojno službo. Marketing mora imeti podatke za odločitve v razvoju posameznih proizvodov z vidika njegove življenjske krivulje, usmerjene v iskanje idej za nove proizvode ali programe. Preprosto povedano, marketing mora dati idejo razvoju, ta pa

mora s hitro reakcijo razširiti proizvodnjo.

CINKARNAR: Spoznali smo kakšne smeri vidite v zunanjetrgovinskem poslovanju in raziskavi marketinga. Kako pa prodaja in nabava na domačih tleh, povezanost s poslovno informatiko, kadri itd.?

BELAK: Svet se počasi vrača v normalne tokove. To je potrdila tudi nedavna konferenca združenih narodov, kjer so razpravljali kako preiti na normalno stanje. Ugotovili so, da se je potrebno predvsem notranje organizirati. Zato menim, da je potrebno najprej organizacijsko utrditi Delovno enoto. Vzporedno s tem bo potrebno izobraževati dosedanje kadre in pridobiti nove, predvsem na področju zunanje trgovine in raziskave marketinga.

V vsem neredu obstaja neka zakonitost. To zakonitost lahko najdemo tudi v večji fleksibilnosti nabavnih poti in ugotovitvi ali je potrebno izboljšati ponudbo. Uveljaviti moramo tudi ustrezen informacijski sistem, ki bo omogočal zbiranje, analizo in distribucijo vseh marketinških podatkov in informacij, pomembnih za upravljanje in izvajanje marketinške politike in z njo povezanih poslovnih dejavnosti v delovni organizaciji.

Makretinško poslovanje je v trenutnem gospodarskem položaju zelo pomembno, zato je toliko bolj pomembno, kako ga voditi. Zaupajmo novemu direktorju in zaželim mu uspešno vodenje, saj bo od uspešnosti poslovanja marketinga še naprej odvisen dohodek delovne organizacije.

Urednica

Iz obratov tozd Kemije

Litopon

Cinkarna Celje je s proizvodnjo litopona znana po Jugoslaviji in tudi izven meja. Z nekaj desetletno tehnološko tradicijo je ta proizvod cenjen in iskan. Kljub temu, da je doživel pretrse na tržišču, predvsem po izgradnji TiO_2 , je v zadnjem času zopet pridobil na veljavi. Ne le zaradi nižje cene od titanovega dioksida, ampak zaradi svojih znanih pigmentnih lastnosti, se pri kupcih ponovno uveljavlja predvsem v manj zahtevnih barvah, premazih itd. Uporabljajo ga še delno v gumarski industriji, gradbeništvu, papirni industriji. Znan je tudi kot polnilo v industriji papirnatih tapet.

Tehnološka izvedba proizvodnje litopona je znana. Osnovni surovini sta barjev sulfid in cinkov sulfat. Z dvojno precipitacijo in zamenjavo dobimo proizvod, ki ga moramo še pigmentno obdelati in tako nastane litopon. Letna zmogljivost obrata je okoli 6000 ton.

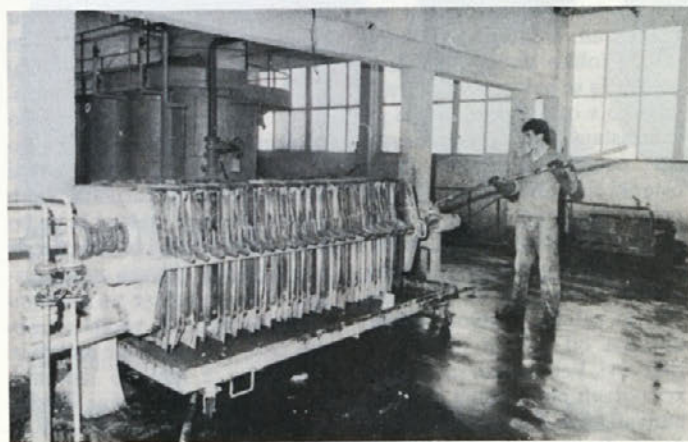
V zadnjem času imamo težave

pri nabavi surovin, predvsem baritov. Svoj čas smo barit dobivali iz Lokev v Gorskem Kotarju, ki je bil zelo dobre kvalitete. Potrebujemo predvsem »kemjski barit«, ki mora biti čist (Fe_2O_3 , SiO_2 , alkalije) in vsebovati najmanj 94 odstotkov $BaSO_4$. Rudnik je izčrpan in tako se moramo zadovoljiti s slabšo

Planiramo, da bomo do konca leta 1984 pripravili vse načrte,

konec prvega četrtertletja 1985 pa naj bi pričeli z izvajalskimi deli.

V. D.

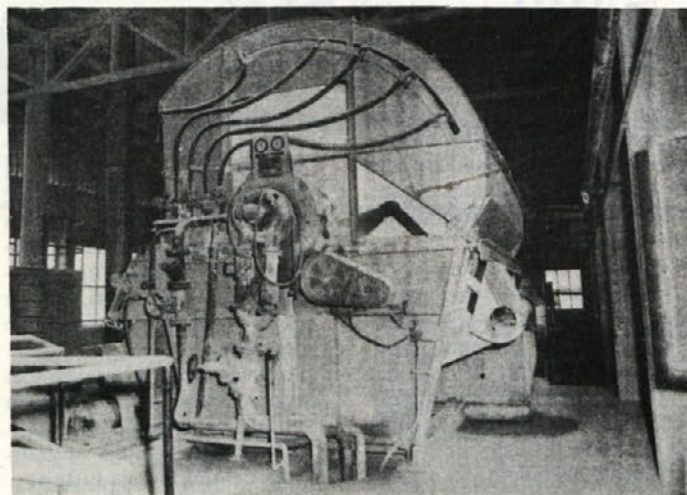

kvaliteto barita iz Kreševa. Letna vsebuje v povprečju le od 88 - 90 % BaSO₄. Zaradi tega je proizvodnja dražja. Pri dobavi cinkovega pepela pomanjkanje sicer ne ogroža proizvodnje, vendar zalog nimamo. Obrat barijevega sulfida je dislociran z ozirom na obrat litopona. Naprave so dotrajane, neprestana popravila pa seveda ne zagotavljajo več normalne proizvodnje.

Prav tako je sama peč za redukcijo baritov reparacijskega izvora in ni namenska.

Zato je RIE prevzel nalogo, da obrat barijevega sulfida postavi na novi prostor ob obratu litopona, modernizira proizvodnjo ter hkrati z razširitvijo palleto proizvodov na osnovi barije, zagotovi rentabilno poslovanje. Proizvajalcev na domačem tržišču za predelavo barijevega sulfida v ostale barijeve spojine ni.

Izvedena bo tudi marketniška analiza trga za plasman ostalih proizvodov, da bi lahko bila odločitev bolj podkrepljena. Dela potekajo pospešeno.

Izobraževanje in preizkus znanja delavcev iz varstva pri delu

Vzgoja in izobraževanje v zvezi z varstvom pri delu sta sestavni del uvajanja v delo in strokov-

nega usposabljanja delavcev v delovnih organizacijah. Seznanjanje z varnostnimi ukrepi in normativi morajo delavci vključiti v organizacijo in vodenje delovnega procesa.

Po zakonu o varstvu pri delu (Ur. list SRS št. 32/74) mora delovna organizacija zagotoviti, da je vsak delavec po programu teoretičnega in praktičnega usposabljanja ob prvi in ob vsaki kasnejši razporeditvi na dela in naloge poučen o:

- delovnih razmerah in nevarnostih pri delu,
- varstvenih ukrepih in sredstvih in opremljenosti za osebno varstvo pri delu ter o njihovi uporabi.

Vsak delavec mora po programu usposabljanja za varno delo pred razporeditvijo na delo in ob vsaki kasnejši razporeditvi na dela in naloge, opraviti preizkus znanja iz varstva pri delu.

Delovna organizacija mora opraviti tudi občasne preizkuse znanja delavcev iz varstva pri delu, da se prepriča, če so usposobljeni za varno opravljanje, vodenje in nadzorovanje del. Roke in način preizkusov znanja določi delovna organizacija, vendar ta rok ne sme biti daljši od dveh let za delavce, ki neposredno opravljajo, vodijo ali nadzorujejo dela, pri katerih je večja nevarnost poškodb in zdravstvenih okvar.

Iz poročila o poslovanju SIS za leto 1983

Prispevne stopnje

V prejšnji številki Cinkarnarja smo objavili posamezne stopnje prispevkov s prikazom osnov in zneskov prispevkov, ki so veljali v letu 1983 in predvidoma za leto 1984. Posredovali smo vam tiste prispevke, ki izhajajo iz obremenitev osebnih dohodkov, dohodka, čistega dohodka na osnovi osebnih dohodkov, nismo pa se dotaknili druge porabe, ki ne spada v skupno ali splošno porabo.

Druge porabe, ki ne spada niti v skupno niti v splošno porabo, v letu 1983 in plan za leto 1984

Nosilec združevanja	Plan 1983	Realizac. 1983	Indeks real. 83 plan 83	v 000 din	
				Plan 1984	Indeks plan 84 real. 83
Območna vodna skupnost					
Savinja - Sotla					
- splošni vodni prispevek	85.000	96.630	114	122.720	127
Stanovanska skupnost					
- solidarnost	179.139	204.758	114	177.000	86
- vzajemnost	96.605	109.000	113	107.000	98
- kadrovska stanovanja	11.300	20.063	178	23.000	115
- revitalizacija	64.800	71.803	111	149.000	206
- komun. urej. zemljišče	35.000	39.546	113	48.750	123
	386.844	445.170	115	504.750	113
Ljudska obramba	30.875	31.675	103	36.491	115
OXS - Vzdrž. komun. objektov	92.000	102.594	112	122.000	119
SIS za var. pred. požari	35.868	35.963	100	41.734	116
Regijski SIS za preskrbo	25.000	25.447	102	30.000	118
Sklad za intervencije v proizv. in por.hr.					
- iz sklada skupne porabe	55.000	39.966	73	55.000	138
- prispevki iz OD	40.000	40.782	102	70.000	172
Skup. izgradnje obj. poseb. pom.	33.000	32.699	99	34.000	104
Krajevne skupnosti	11.928	9.274	78	12.357	133
Indok	2.600	2.713	104	3.256	120
Novoletna jelka	4.961	4.873	98	5.700	117
Sklad kupnih rezerv	30.000	36.734	122	32.000	87
	833.076	904.520	109	1.070.008	118

Dokler delavec nima potrebnega znanja in ustrezno opravljenega preizkusa, ne sme samostojno opravljati, voditi ali nadzorovati del.

Vsa zgoraj omenjena določila so iz Zakona o varstvu pri delu.

Organizacijo izobraževanja opravlja in vodi Center za izobraževanje delavcev Cinkarne v sodelovanju s službo za varstvo pri delu, zunanjimi izvajalci pooblaščenih delovnih organizacij in z vodstvom posameznega obrata.

Snov preizkusa znanja so osnove varstva pri delu in navodila za varno delo za posamezna dela in naloge oziroma obrat. Osnove varstva pri delu zajema tudi požarno varnost in osnove nudenja prve pomoči v primeru poškodb pri delu.

Težave nastanejo pri organizaciji izobraževanja, predvsem novosprejetih delavcev. Vabljeni delavec, kljub podpisani vročilnici, ne pride na predavanje in preizkus znanja, vodstvo obrata pa ne ukrene ničesar. Nasprotno, ponavlja ugodno podpiše delavcu napotnico za poizkusno delo in ga, po določenem poizkusni dobi, sprejme v delovno razmerje, ne da bi pred tem opravil preizkus znanja iz varstva pri delu.

Druga težava je pri samem preizkusu znanja, ki se je do sedaj izvajal v pisni obliki (testi). Približno polovica naših delavcev v proizvodnji (novo sprejeti in starejši delavci) je brez ustrezne izobrazbe in kvalifikacije. Zato je služba za varstvo pri delu pripravila nova navodila za izobraževanje in preizkus znanja delavcev iz varstva pri delu. Izobraževanje delavcev iz varstva pri delu, uvajanje v delo, ter preizkus znanja, se izvaja teoretično in praktično po določenem programu:

- novosprejeti delavci se zgledajo z napotnico za poizkusno delo v službi za varstvo pri delu, kjer dobijo knjižico »Osnove varstva pri delu«

- z napotnico za poizkusno delo se zgledajo v določen obrat v TOZD, kjer jih praktično uvaža v delo neposredni vodja dela ali določen mentor za uvajanje novosprejetih delavcev.

- Vzporedno s praktičnim uvajanjem v delo se delavec pripravlja na teoretični preizkus znanja iz knjižice Osnove varstva pri delu.

- Po določenem času (največ mesec dni) povabimo delavca (s posebnim vabilom in vročilnico proti podpisu) na predavanje iz varstva pri delu v Center za izobraževanje delavcev.

- Po predavanju se delavec spet vrne v obrat, nakar po enem tednu sledi teoretični in praktični preizkus znanja za določena dela in naloge (ustno).

Komisijo za preizkus znanja iz varstva pri delu sestavljajo varnostni inženir in neposredni vodja delavca na delovnem mestu ali določen mentor.

Občasni preizkusi znanja delavcev iz varstva pri delu, se opravljajo na podoben način kot za novosprejete delavce, razlika je pa v tem, da se pri ponovnem preizkusu znanja delavce ne vabi na predavanje v Center za izobraževanje. Osnove varstva pri delu se po seznamu razdelijo delavcem in se po določenem času komisijsko opravijo preizkusi znanja na delovnih mestih (ustno).

Po opravljenem preizkusu znanja se vsak delavec podpiše v posebno knjigo, da je seznanjen z nevarnostmi, varnostnimi ukrepi in osebnimi varovalnimi sredstvi ter z načini njihove uporabe na delovnem mestu.

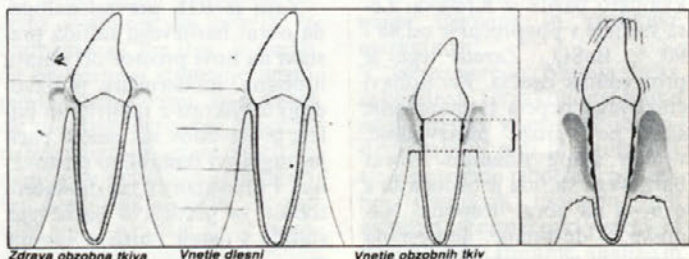
Novosprejeti delavec, ki v poizkusni dobi ne opravi preizkusa znanja iz varstva pri delu po teh navodilih, **NE MORE BITI SPREJET** v delovno razmerje.

Šimun PINJUŠIČ

dontalne bolezni.

Kaj se pri teh boleznih dogaja? Zopet moramo začeti pri bakterijah, o katerih smo napisali že toliko slabega. Spomnimo se, da se bakterije zlasti rade naselijo v ostankih hrane, ki po jedi zastaja v medzobnih prostorih neočiščenih zob. Zlasti ostanki sladkih in močnatih jedi prijaajo bakterijam. Vsa ta masa (bakterije, ostanki hrane, del sline) obloži zob in nastane zobna obloga (plak). Ta okvarja dlesen, ki zateče, postane boleča, odstopa od zob in ob dotiku zakrvari. Veliko ljudi si ob takih krvavitvah popolnoma preneha umivati zobe, ker so prepričani, da je dlesen »ranjena« zaradi

preveč marljivega ščetkanja. V resnici pa je seveda ravno obratno. Če odstranimo oblogo (plak) s pravilnim in temeljitim čiščenjem, krvavitev po nekaj dneh preneha in vnetje se umiri. Že v tej fazi bolezni moramo obiskati zobozdravnika. Ta bo tedaj zgolj očistil obloge, zobni kamen in poučil pacienta, kako naj si čisti zobe - takrat še ne bo tistih neprijetnih bolečin. Če pa v tem stanju bolezen zanemarimo, le ta napreduje po korenini navzdol, pride do vnetja obzobnih tkiv, zob se prične majati in kmalu ga z lahkoto izdremo, večinoma pa izpade kar sam ob močnejšem ugrizu.

Paradontalna obolenja so glavni vzrok za izgubo zob pri odraslih po 25. letu. Vendar pa se ta bolezen pojavlja tudi pri otrocih, zlasti v civiliziranih deželah, kjer je obilo sladkih, močnatih jedi.

Zato, starši pozor! Naj zaključim z besedami, ki jih je zapisal znani celjski strokov-

njak dr. Fidler, specialist za ustne bolezni: »Zobozdravnik pomaga, toda za svoje zobe moramo skrbeti sami!«

Herman Gorenjak

PS. Opravičujemo se za napačno obrnjeno sliko v prejšnji številki glasila.

Uredništvo

ZAHVALA

Vsem, ki ste ob tragični smrti najinega ljubljene sina Matjaža tako iskreno sočustvovali z nami, mu podarili cvetje in ga pospremili v njegov poslednji dom, se najiskrejeje zahvaljujemo

Olga in Slavko Galjot

ZAHVALA

Ob bridki izgubi dragega moža, očeta in starega očeta Franca MESTINŠKA, se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Lepa hvala obratu tiskarskih barv in sindikatu Cinkarne za darovano cvetje.

Zahujoča žena in hči z družino

Nasveti

Bolezni obzobnih tkiv

Zobna obolenja grobo razdelimo na dve veliki skupini: na zobno gnilobo, karies, o kateri smo že nekaj slišali v prejšnjem pogovoru in na bolezen obzobnih tkiv ali paradontalna obolenja.

Od kod izvira naziv paradontalne bolezni? Da bi to pojasnili si moramo ogledati gradbo zobovja. Zob pri človeku namreč ni zrasel s kostjo, ampak je pritrjen na drobnih a zelo čvrstih nitkah. V obzobni špranji se nahajajo žilice in drobnji spleti žil, ti imajo med žvečenjem vlo-

go amortizerja. Ta »obešalni aparat« pa je pred stikom z ustno votlino zaščiten z dlesnijo, ki se ob zobnem vratu prilepi na zob. Element korenine, vezivne nitke, žile in žilce, obzobno kost in dlesen imenujemo s skupnim imenom paradont. Bolezni, ki napadajo te strukture, so para-

Koliko nas je

V mesecu februarju 1984 je bilo v Cinkarni zaposlenih 2310 delavcev:

DSSS	560
Metalurgija	363
Kemija Celje	189
Kemija Mozirje	52
Grafika	205
Vzdrževanje	453
Transport	166
Enegetika	50
TiO	214
Veflon	58
Skupaj	2310

Piše: Ramšak Silvo

Manifest komunistične stranke

tretji del referata

V nadaljevanju svojega znanstveno-programskega dokumenta sta Marx in Engels posvetila precejšno pozornost najrazličnejšim socialno-utopičnim teorijam tistega časa. Tako sta napravila klasifikacijo in okarakterizirala posamezne teorije socializma.

Prav to pa je bilo izredno pomembno, saj je njuna študija o različnih utopično-socialnih smereh prve polovice 19. stoletja, začenši s tako imenovanim fevdalnim socializmom, pa vse do revolucionarnega utopizma Sint Simona in Fourijera, razkrila poleg razumevanja takratnih razmer tudi korenine marsikaterih socialno-utopičnih koncepcij, s katerimi se še danes srečujemo.

V tej svoji študiji, ki skupno tvori celoto idejnega in programskega dokumenta »Manifest komunistične stranke«, sta Marx in Engels, poleg že omenjenega fevdalnega in utopičnega socializma, spregovorila in okarakterizirala še malomeščanski socializem, nemški ali »resnični« socializem ter konservativni ali buržuazni socializem.

Mladi o varnosti in obrambi

Marčna znamenita konferenca o podružbljanju varnosti in obrambe je za nami. Material, ki je služil kot osnova za razpravo, je verjetno eden najbolj dopolnjenih, predelanih in preoblikovanih gradiv v zadnjem času. Navkljub temu pa je njegova vsebina povzročila na trenutke prav žolčno razpravo v prelepi, beli, aklimatizirani dvorani Cankarjevega doma. Razpravi,

V zadnjem delu ugotavljata stališče komunistov do raznih opozicijskih strank, ki jih podpirajo toliko, kolikor so revolucionarne in naperjene proti obstoječim družbenim in političnim razmeram.

Pri tem pa v vseh teh gibanjih poudarjajo kot glavno lastninsko vprašanje ne glede na razvinitost le-teh.

Cilj je tudi povezava in sporazumevanje demokratičnih strank vseh dežel. Ta svoja načela ne skrivajo, niti ne skrivajo svojih namer in spoznanja, da je do prevrata mogoče priti le po nasilni poti, da bo delavec gospodar tistega, kar je ustvaril s svojim in združenim delom.

Literatura: KARL MARX: ZBRANA DELA II

Vabimo vse tiste, ki so ta sestavek prebrali in jih zanima teoretično usposabljanje, da se zberejo na razgovoru o Manifestu komunistične stranke Marxa in Engelsa.

Razgovor bo, v učilnici Centra za izobraževanje delavcev, 9. maja ob 13. uri, obvestili pa vas bomo tudi s primernimi letaki.

ki je nekako zasenčila blišč te slovenske krasote.

Konferenca, ki naj bi bila nekakšen logičen zaključek leta trajajoče razprave v osnovnih okoljih, ki je poleg tega, da je burila duhove, aktivirala veliko število mladine in še več nemladine, da so javno razmišljali in diskutirali o problemih, ne tako pogostih na jedilniku javnih razprav, najmanj pa o njih lahko

razpravljala mladina. Ta je sicer najbolj množičen izvajalec nalog s področja SLO in DS.

Podružbljanje kot postopno prenašanje funkcije odločanja z države, njenih specializiranih organizacij in struktur na samoupravne organe in skupnosti, je bila osnovna misel, ki se je kot rdeča nit vlekla čez celotno konferenco. Naj se je govorilo o teritorialni obrambi, armadi, vlogi žensk v JLA, ali pa o štipendijah in premali zastopnosti Slovencev v JLA, prevladalo je mišljenje, da je odločanje temeljno vprašanje podružbljanja. Že takoj na začetku, se je za ilustracijo kot negativen primer uporabil lanskoletni postopek ob sprejemu novega zakona o služenju vojaškega roka. Znano je, da je bil zakon sprejet po hitrem postopku, brez upoštevanja argumentiranih pripomb.

Navkljub vsem pa ostaja dejstvo, da je že sama konferenca pomenila določeno stopnjo pod-

ružbljanja obravnavane problematike, saj o določenih vprašanjih, ki so bila izpostavljena do danes niso razpravljali niti v skupščinah DPS niti v družbeno političnih organizacijah. Ne glede na rezultate in ocene o uspehu zaključka javne razprave, torej konference v Cankarjevem domu, je bilo dosti vprašanj in problemov, ki so bili rešeni že v samem poteku v okviru občin in regij. Uspehi tu so bili!

Najpomembneje je to, da se je o tako važni problematiki spregovorilo jasno. Organizator, zveza socialistične mladine, pa je pokazala, da je sposobna in dovolj močna, da zavzame svoje lastno stališče tudi do vprašanj, ki so bila pred njo najbolj branjena, njena prisotnost na področju varnosti in obrambe pa se je kazala le v izvajanju že dogovorjenega. S tega stališča konferenca pomeni velik korak naprej.

Cigler Željko

Mladinske kooperative - nova oblika zaposlovanja

Ob počasnem, vendar vztrajnem naraščanju števila brezposelnih, med katerimi pa hitreje narašča delež kvalificirane mladine, ni čudno, da je prav mladinska organizacija tista, ki išče nove, pri nas še skoraj neznane možnosti za premagovanje tega vedno bolj perečega problema. Poudarek na besedi mladinske kooperative torej pomeni, da se s to obliko zaposlovanja ukvarja predvsem mladina, nikakor pa ne, da bodo to možnost zaposlitve, če se bo konkretno uresničila, izkoristili le mladi ljudje. Nasprotno. Raziskava, ki so jo strokovnjaki opravili v SRS predvideva, da bo to novo obliko zaposlovanja izkoristila tudi odrasla populacija. Za razliko od ostalih republik je za Slovenijo značilna visoka brezposelnost že zaposlenih. Pomembno pa je,

da je raziskava pokazala, da je ta oblika reševanja brezposelnosti za naše razmere ustrezna in pomeni produktivno zaposlovanje, ki ga je potrebno načrtovati v okviru prestrukturiranja gospodarstva.

Kooperative, ali male produkcijske enote, kot jih imenujejo formalno, so male organizacijsko tehnološke enote, ki temeljijo na visoki stopnji samoiniciativnosti (inovacije) in samoorganizaciji. Združujejo določeno število ljudi, ki se ukvarjajo z različnimi proizvodnimi in uslužnostnimi dejavnostmi. Sredstva, potrebna ob ustanovitvi lahko združujejo člani sami ali pa jih ob malih obrestih posodi družbena skupnost, ki na ta način poceni in učinkovito rešuje problem brezposelnosti. Lastnosti kooperativ, kot so samo-

stojnost in samoorganizacija omogočajo skladnost proizvodov in storitev s potrebami okolja, zagotavljajo elastično prilagajanje in reagirajo na spremembe na trgu.

Aktualnost kooperativ pri nas narašča zaradi zaostrovanja brezposelnosti, po drugi strani pa na to vpliva tudi kriza drobnega gospodarstva, katerega delež v družbenem proizvodu je zelo majhen, le 2,5 odstotka. Pomanjkanje in slaba kvaliteta uslug in storitev, hkrati pa velik interes širše družbene skupnosti, govorita v prid ustanavljanju malih produkcijskih enot v družbeni lasti. Velike so tudi možnosti v kooperaciji z združenim delom, ki je pripravljeno odstopiti manjše neserijske proizvodne programe s tehnološko vred, ki za večje sisteme niso rentabilni.

Skratka, možnosti je dovolj od uslužnostnih dejavnosti, do kmetijstva in zapletenih visoko tehnoloških proizvodov ter obdelav. Imamo dovolj kvalificiranih kadrov za te, v mnogih primerih deficitarne dejavnosti (kmetijstvo), že zgoraj pa smo

omenili podatek, ki je rezultat raziskav, da bo veliko potencialnih kandidatov za člane kooperativ iz vrst že zaposlenih, ki z delovnim mestom iz različnih vzrokov niso zadovoljni in takih, ki bodo prisiljeni iskati novo zaposlitev, zaradi stečaja ali ukinitve proizvodnega programa.

Zaključimo lahko z naslednjim: Prvič. V Sloveniji že obstajajo posamezni primeri kooperativ, točneje njihovi zametki.

Gre za področje umetnosti, arhitekture in mikroracionalništva. Drugič, smo priča dokaj razviti mreži dejavnosti od varstva otrok, pomoči na domu, dajanja različnih instrukcij in pravnih nasvetov, prodaji računalniških programov, servisnih storitev in še bi lahko naštevali, ki pa se odvijajo neformalno, ali kot ponavadi rečemo: gre za fuš in šušmarstvo. Male proizvodne enote ali kooperative bi tako pomenile formalno priznanje teh dejavnosti spodbudo za razvoj ter njihovo usklajitev s potrebami širše družbe.

Željko Cigler

Morda ne veste

- da je Svet za DEO pri OK SZDL mnenja, da so cene v celjskem gostinstvu prenizke

V zvezi socialistične mladine - razredni organizaciji delavskega razreda pomeni temeljni kriterij vseh sprejemov v SFRJ, SRS in Celju, tudi cen v gostinstvu, interes proletarskega dela delavskega razreda. Tako tudi cene v gostinstvu ocenjujemo s stališča proletariata oziroma osebnih dohodkov, ki jih delavci prejmejo. Kvaliteta in nivo življenjskega standarda proletariata je za nas edini kriterij katerihkoli cen.

- da bomo letošnji delavski praznik praznovali resnično slavnostno

Trgovine bodo zopet polne proizvodov, ki so na socialistično nejasen način (marksistična teorija tukaj ne pozna pravega od-

govora) zapustili svoja mesta na trgovinskih policah. Torej, častili bomo 1. maj in bogato založene trgovine in dialektično razumeli prvomajsko odmrznitev cen.

- da bodo podjetja, ki poslujejo z izgubo, lahko izplačevala svojim delavcem le z jamčene osebne dohodke, ki znašajo 9530.- din, kar je približno 1500.- din manj, kot pa so ugotovljeni minimalni življenjski stroški (raziskava Ekonomskega inštituta na Pravni fakulteti v Ljubljani)

Prva ugotovitev:
- gre za birokratizacijo želodca
- zanima nas, če bodo zjamčeni OD veljali za vse zaposlene, tudi za »gonilne«
- morda pa bo najbolje zapeti prijetno pesem »VSE MANJ JE DOBRIH PLAČ«

jejo velikih naložb v osnovna sredstva (mnenja smo, da bi tem nalogam največ pozornosti posvetili v Klimi, Libeli, EMU...)

- OK ZSMS naj pri Skupnosti za zaposlovanje ugotovi strukturo brezposelnosti po smereh, za katere so nezaposleni usposobljeni. Potrebno je tudi ugotoviti predvideno naraščanje te nezaposlenosti hkrati z strukturo.

- Ugotoviti možnosti zaposlovanja na področju pridelave hrane v povezavi s SOZD Merx in Hmezad. Mnenja smo, da so za razreševanje nezaposlenosti rezerve na tem področju največje. Pripraviti je potrebno načrte za intenzivno pridelavo na manjših površinah (tople grede, zajčjereja-povezava in informacije v Farmin-u Velenje). Zagonska sredstva za ustanavljanje kooperativ bi bila na tem področju najmanjša. Glede na to, da je celjska občina prostorsko omejena, bi to bilo smotno in korak naprej pri oskrbi prebivalstva z živili.

- Ugotoviti moramo, zakaj ni pobud za ustanavljanje kooperativ na področju kulturnih dejavnosti kot npr. v Ljubljani

ni, kjer so jo ustanovili likovni umetniki. Glede na to, da je mnogo prostora v starem delu mesta praznega in je primeren za potrebe dejavnosti, so možnosti na tem področju zadovoljive, npr. stalne prodajne galerije za mlade umetnike.

- Predlagamo, da je ena od sej Predsedstva OK ZSMS Celje v pomladnih mesecih tematska, namenjena izključno obravnavi samozaposlovanja mladih. Seja naj dopolni in konkretizira to pobudo z oblikovanjem delovnih skupin, ki bodo pripravile analize možnosti ustanavljanja kooperativ in drugih oblik, načrte, ki bodo vključevali potrebe gospodarstva, kadrovskega potenciala, pravne možnosti za ustanavljanje kooperativ, vire financiranja oz. pridobivanja, sredstev za zagon (kredit) in ne nazadnje začela ustvarjati potrebno družbeno klimo za začetek tega dela.

Koordinacijska konferenca

Nekaj predlogov

Na sestanku koordinacijske konference mladih Cinkarne, 29. marca 1984 smo se pogovarjali o osnovi in dejavnosti Centra za klubske dejavnosti mladine Celja. Te predloge, ki vam jih predstavljamo, smo že podali tudi predsedstvu občinske konference ZSMS Celje in bodo tudi objavljeni v glasilu Informator. Nove predloge sprejemajo tako predsedniki osnovnih organizacij po tozdihi, kot tudi na OK ZSMS Celje, kjer imajo za vse ideje in mnenja posebno mapo. Sodelujte tudi vi pri soustvarjanju obnove Centra!

Predlagamo, da se Center za klubske dejavnosti preimenuje v Center mladinskih dejavnosti, ker smo mnenja, da ime ne ustreza osnovi, ki je predvidena. Ime »klubske« nekako sugerira na to klubske pripadnost in je morda vzrok, da mlade, ki niso v sekcijah, odbija.

Predlagamo, da se organizira tribuna, ki bo dala še dodatne ideje in smernice za dejavnosti v Centru. Za množično udeležbo je potrebna poprejšnja široka obseževalna akcija v vseh sredstvih, ki obstajajo.

Mnenja smo, da mora center čim bolj samostojno delovati, na podlagi samoorganiziranja mladih. Prav tako ocenjujemo, da bo v prvi fazi »zagona« potreben profesionalni delavec, kasneje pa, ko bi se delo razvilo, verjetno ne bi bil več potreben.

Mnenja smo, da v Centru ne smejo imeti stalno zasedenih prostorov organi OK ZSMS (COP, brigadirji...)

- v Centru bi naj delovali (izmenično) člani predsedstva, ki bi sprejemali želje, probleme, ideje mladih. Prav tako predlagamo, da je v Centru tudi nabiralnik v enake namene.

- Mladinska svetovalnica - pomoč mladim pri urejanju stanovanjskih zadev, problemih zaposlovanja, problemih v šoli, na delovnem mestu...

- Kotiček za izlete (planinska sekcija, Center za mladinski turizem) - ustne in pisne informacije o izletih, realiziranje idej posameznikov ali skupin

- inštruktorska dejavnost-pomoč mladim pri učenju

- priročna knjižnica in čitalnica z dnevnoinformativnimi časopisi, tedniki, literaturo za idejno-politično usposabljanje

- tribune, okrogle mize o aktualnih zadevah

- v okviru Centra ali preko študentskega servisa izvedba vzgojnega tečaja

- glasbeni, tematsko ločeni večeri za posamezne starostne strukture

- informiranje o nezaposlenosti in informacije o možnostih zaposlitve

- literarni večeri, likovne razstave, možnost ustvarjanja v prostorih Centra

Koordinacijska konferenca

Plan sklada skupne porabe

Koliko regresa

V plan sklada skupne porabe - redni del za leto 1984 smo zajeli razporeditev sredstev z indeksom 152, kar je več kot je dovoljeno po družbenem dogovoru, ko lahko skupna poraba narašča skladno z rastjo OD - katero pa predvidevamo z indeksom rasti 131. Predlagani plan presega za 9.563.519,00 din zaradi povečanih zneskov za regrese in jubilejne nagrade in za nakup počitniških zmogljivosti, katerih izgradnja je v prejšnjih letih izpadla.

PLAN SKLADA SKUPNE PORABE ZA LETO 1984 - REDNI DEL

OPIS	Poraba 1983	Plan 1984	Indeks
Saldo	10.339.676,00		
Izloženo po ZR za druge namene	39.248.133,00		
Izloženo po ZR za obvez. po sam. spor.	18.801.473,00		
SKUPAJ	68.389.282,00		

Po pravilniku o delitvi OD

regresi s prispevki	10.911.285,00	16.800.000,00	153
jubilejne nagrade s prisp.	1.158.648,00	2.202.000,00	190
odpravnine s prispevki	2.285.973,00	3.200.000,00	140
	14.355.906,00	22.202.000,00	

Za potrebe družbenega standarda

preventivno zdravljenje	458.982,00	550.000,00	120
preventivni pregledi	113.199,00	140.000,00	123
krvodajalci	14.800,00	70.000,00	472
letov. na predlog OOS	32.400,00	70.000,00	216
otroška kolonija	20.200,00	60.000,00	297
športna rekreacija	936.428,00	900.000,00	96
	1.576.009,00	1.790.000,00	

Ostalo ki bremeni SSP

gasilci	85.000,00	100.000,00	117
DPO	129.202,00	150.000,00	116
dotacija zunanjim koristnikom	63.360,00	280.000,00	441
zavarovalne premije	423.540,00	510.000,00	120
	701.102,00	1.040.000,00	

Objekti in oprema SSP

jedilnica	1.144.968,00	1.000.000,00	87
samski dom	1.436.493,00	1.700.000,00	118
vzdrž. počit. kapacitet	1.733.628,00	1.500.000,00	86
nakup poč. kapacitet	—	8.700.000,00	
obratna ambulanta	2.384.095,00	—	
	6.699.184,00	12.900.000,00	

Ostala izplačila

obveznosti po sam. spor.	13.719.858,00	18.801.475,00	137
razna izplačila	2.583.396,00	1.200.000,00	46
topli obrok	5.170.708,00	10.255.807,00	198
solidarnostne pomoči	99.000,00	200.000,00	202
	21.572.962,00	30.457.282,00	

Skupaj poraba

	44.905.163,00	68.389.282,00	
--	---------------	---------------	--

PLAN SKLADA SKUPNE PORABE ZA LETO 1984 - STANOVANJSKI DEL

Opis	poraba 1983	plan 1984
PRILIVI		
saldo	3.894.064,15	4.400.999,00
stanovanjski prispevek iz OD	21.282.490,55	28.000.000,00
vračila dolg. posojil	1.805.900,20	2.500.000,00
vračila od sof. drugih OZD	556.318,00	700.000,00
sofinansiranje drugih OZD	3.554.702,30	3.000.000,00
participacija za stanovanja	2.191.155,00	1.500.000,00
kredit za stanov. pri LB	8.907.541,40	18.559.914,00
najemnina in ostalo	71.484,30	400.000,00
izloženo po ZR	16.256.438,25	23.320.000,00
obresti od LB	293.470,05	1.343.214,65
ostanek prispevka za fin. kom. obj.	2.823.555,35	—
	61.494.150,95	82.380.913,00

ČRPANJE

pogodbene obveznosti	925.051,95	1.264.775,00
anuitetne obveznosti	5.282.431,10	8.000.000,00
individualna stanov. izgr.	11.261.907,65	16.000.000,00
vračilo participacije	445.708,90	650.000,00
nakup družbenih stanovanj	25.692.116,25	48.466.138,00
pogodbene obveznosti - sofin.	1.343.214,65	4.000.000,00
adaptacija samskega doma	1.525.144,80	2.000.000,00
nakup rabljenih stanovanj	1.226.000,00	2.000.000,00
kredit za ind. gr. iz prej. leta	484.035,90	
kredit za stanov. pri LB	8.907.541,40	
	57.093.151,60	82.380.913,00

PO PRAVILNIKU O DELITVI OD

Regresi s prispevki

Neto izplačilo posamezniku 5.500,00 din.

Dodatno se regresira letovanje v najetih počitniških zmogljivostih preko DO ob morju in v našem počitniškem domu v Logarski dolini. Regres se priznava samo delavcu, ki združuje delo v Cinkarni in po njem zavarovanih svojcih. Lestvica za izračun dodatnega regresa je naslednja:

dohodek na druž. člana	višina regresa
do 7.600,00 din	60 %
od 7.600,00 din	55 %
od 8.550,00 din	50 %
od 9.500,00 din	45 %
od 10.450,00 din	40 %
od 11.400,00 din	35 %
od 12.350,00 din	30 %
od 13.300,00 din	25 %
nad 13.300,00 din	

Letovanje v počitniških prikolicah del. org. prav tako dodatno regresira. Lastna udeležba je naslednja:

dohodek na druž. člana	višina najemnine za 10 dni
do 7.600,00 din	2.000,00 din
od 7.600,00 din	2.700,00 din
od 8.550,00 din	3.000,00 din
od 9.500,00 din	3.300,00 din
od 10.450,00 din	3.600,00 din
od 11.400,00 din	3.900,00 din
od 12.350,00 din	4.200,00 din
od 13.300,00 din	4.500,00 din
nad 13.300,00 din	

Jubilejne nagrade - netto

10 let skupne delovne dobe	10.775,00 din
20 let skupne delovne dobe	14.365,00 din
30 let skupne delovne dobe	17.957,00 din

Osnova za izračun jubilejnih nagrad po pravilniku o delitvi OD je NOD. Predlagamo, da se v pravilniku popravi osnova in se do spremembe uporablja lanskoletno republiško povprečje v gospodarstvu (17.957,00 din) in se to tudi predlaga kot nova osnova.

Odpravnine - netto

za delavce nad 30 let delovne dobe	53.871,00 din
za delavce nad 20 do 30 let delovne dobe	44.892,00 din
za delavce pod 20 let delovne dobe	17.957,00 din

ZA POTREBE DRUŽBENEGA STANDARDA

Preventivno zdravljenje

Delavcem, potrebnim zdravljenja, omogočamo preventivno zdravljenje v zdraviliščih, ob morju in v Logarski dolini. Obratna ambulanta predlaga delavce, ki so potrebni zdravljenja, obrat mora za predlaganega dati svoje mnenje oz. priporočilo, priporočila pregleda OOS TOZD, ki izdela imenski seznam predlaganih. Možnost zdravljenja je vsaki dve leti, izjema so poklicne bolezni. Lastna udeležba delavcev se izračuna po naslednji lestvici:

Lastna udeležba delavcev se izračuna po naslednji lestvici:

dohodek na druž. člana	višina regresa
do 7.600,00 din	85 %
od 7.600,00 din do 8.550,00 din	80 %
od 8.550,00 din do 9.500,00 din	75 %
od 9.500,00 din do 10.450,00 din	70 %
od 10.450,00 din do 11.400,00 din	65 %
nad 11.400,00 din	60 %

Preventivni pregledi

3-dnevne preventivne preglede organiziramo v Radencih in Rogaški Slatini. Namen je pravočasno odkrivanje bolezni in pravočasno zdravljenje. Lastna udeležba se računa po lestvici za preventivno zdravljenje.

Krvodajalci

Do brezplačnega letovanja v lastnem počitniškem domu in v najetih počitniških kapacitetah ob morju so upravičeni krvodajalci, ki so darovali kri vsaj 15-krat ob izpolnjenem številu in ob vsakem zaključenem 5-kratnem nadaljnjem darovanju krvi.

Brezplačno na predlog sindikata

Brezplačno na predlog sindikata lahko letuje iz vsakega TOZD en delavec. OOS TOZD in DSSS predlaga po posebnih kriterijih najbolj zaslužnega, prizadevnega, socialno ogroženega delavca.

Otroška kolinija

Z njo omogočamo letovanje tistim otrokom, ki s starši ne morejo letovati ob morju in so socialno ali zdravstveno šibki. Lastna udeležba se izračuna po lestvici za organizirano letovanje - preračunano za 10 dni.

Športno rekreativna dejavnost

Sredstva so namenjena za prijavnino in organizacijo športnih tekmovanj po posameznih sekcijah - 16 sekcij, najemnino telovadnice, uporabo igrišč na OŠ itd.

OSTALO, KAR BREMENI SKLAD SKUPNE PORABE

Gasilci

Za potrebe industrijsko gas. društva Cinkarne Celje

Družbeno politične organizacije

Aktiv žena, mladinske delovne akcije, ZB, klub zdravljenje alkoholikov, ipd.

Dotacije zunanjim koristnikom

Tu so mišljene pomoči oz. dotacije za zadovoljevanje skupnih potreb društev, šol, socialnih ustanov, humanitarnih organizacij ipd.

Zavarovalne premije

Obvezno kolektivno zavarovanje članov kolektiva.

OBJEKTI IN OPREMA SKLADA SKUPNE PORABE

Med objekte in opremo skupne porabe se vodijo objekti, ki so namenjeni zadovoljevanju potreb stanovanja, prehrane, počitka, rekreacije ipd. To je samski dom, razdeljevalnice toplega obroka, dom v Logarski dolini in počitniške prikolice.

Iz teh sredstev se pokrivajo vsi stroški vzdrževanja objektov, nabava osnovnih sredstev in drobnega inventarja.

V letošnjem letu bo potrebno nabaviti naslednja osnovna sredstva:

— nova razdeljevalnica - 2 stroja za rezanje klobas, 2 hladilna pulta, 2 stroja za mletje kave, 1 hladilnik 600 l.

— samski dom - 2 bojlerja 80 l

— počitniški dom v Logarski dolini - zamrzovalna omara, večjih adaptacij v letošnjem letu zaradi nakupa garsonjer ob morju ne predvidevamo.

— počitniške prikolice - nujno je potrebno nabaviti 7 hladilnikov.

Nakup počitniških zmogljivosti

Predlagamo, da se potrdi nakup garsonjer v Maredi (kraj med Umagom in Porečem) in Miholjščici na Cresu. V obeh krajih imamo rezervirani po dve garsonjeri skupaj 4 in sicer:

Mareda:

garsonjera 28,00 m² x cena m² 69.500,00 din 1.946.000,00

garsonjera 28,65 m² x cena m² 69.500,00 din 1.991.175,00

Miholjščica

garsonjera 21,48 m² x cena m² 69.500,00 din 1.492.860,00

garsonjera 21,48 m² x cena m² 69.500,00 din 1.492.860,00

skupaj: 6.922.895,00

Notranja oprema bo znašala približno 300.000,00 din po garsonjeri kar znaša

drobni inventar in dodatna oprema pa

120.000,00 din po garsonjeri kar znaša 480.000,00

skupaj: 8.602.895,00

Glede na to, da Cinkarna nima lastnih počitniških zmogljivosti ob morju predlagamo, da se odobri nakup teh garsonjer.

OSTALA IZPLAČILA

Obveznosti po samoupravnih sporazumih

Iz teh sredstev financiramo IS za preskrbo občine Celje, novoletno praznovanje otrok, financiranje KS, financiranje objektov posebne družbenega pomena, INDOK center Celje itd.

Razna izplačila

Iz teh sredstev se pokrivajo stroški izleta upokoјencev Cinkarne in vsi nepredvideni izdatki, ki se pojavijo med letom.

Topli obrok

Tu se pokrivajo izdatki za prehrano neproizvodnih delavcev med delom, denarna izplačila delavcem na predlog zdravnika in vsi stroški, ki nastanejo v zvezi s poslovanjem družbene prehrane.

Solidarnostne pomoči delavcem z nižjimi OD.

SKLAD SKUPNE PORABE - STANOVANJSKI DEL

V letošnjem letu bo vseljivo 20 novih družbenih stanovanj, ki smo jih naročili v prejšnjem letu. Za leto 1985 imamo naročenih 24 stanovanj, za katere moramo že v letošnjem letu zagotoviti in izplačati zneske po predpogodbah. Od LB smo prejeli kredit v višini 10.540.000,00 din. V mesecu aprilu bo ponoven natečaj za posojila, kjer se bomo ponovno prijaviли za manjkajoči znesek 8.020.000,00 din. Če tega kredita ne bomo dobili, ali ne bomo uspeli pokriti manjkajočega zneska iz drugih virov, bomo primorani odpovedati okoli 3 stanovanja iz kvote za leto 1985.

Za individualno stanovanjsko izgradnjo smo namenili 16.000.000,00 din. Za vse prosilce, ki letos prosijo prvič, predlagamo naslednjo lestvico za izračun limita:

Povpr. OD na druž. člana	novogr.	rekonst.	adapt.
do 5.478,00	675.000,00	487.500,00	337.500,00
od 5.478,00 do 7.304,00	637.500,00	450.000,00	300.000,00
od 7.304,00 do 9.130,00	600.000,00	412.500,00	262.500,00
od 9.130,00 do 10.956,00	562.500,00	375.000,00	225.000,00
od 10.956,00 do 12.782,00	525.000,00	337.500,00	187.500,00
od 12.782,00 do 14.608,00	487.500,00	300.000,00	150.000,00
od 14.608,00 do 16.433,00	450.000,00	262.500,00	112.500,00
od 16.433,00 do 18.259,00	412.500,00	225.000,00	75.000,00
nad 18.259,00	375.000,00	187.500,00	37.500,00

Irena Selčan

Opozorilo:

Prijavnica za letovanje je vložena v glasilu!

Naš Jadran

Preljubi naš Jadran,
res si ti krasan,
drag pa kot žafran.
Vračamo se čisto goli,
grozno drago je tam doli.
Na morju smo pa le bili,
čeprav bomo
sedaj tanko piskali,
cel mesec jedli bomo le fižol,
to ti bo dieta in pol.
Moja draga ženička
bo postala šlank kot špička,
razen mene še za njo,
ozrl se bo marsikdo.

Zdenka

Kje bomo letovali

Na razpolago imamo naslednje zmogljivosti:

Kraj	Štev. sob	Štev. lež.	Štev. noč.	cena penz.	hrana
Crikvenica	10	28	62	cca 900,00	dom REK EK Zagorje
Rab Padova	5	14	72	cca 800,00	prenoč. privat restavracija III. Padova
Logarska dolina	10	20	-	Prenočišče 160.00 din	60.00 oz.

Pogoji regresiranja

Do dodatnega regresa bodo upravičeni vsi tisti delavci in po njih zavarovani svojci, ki bodo uporabljali s strani Cinkarne najete počitniške zmogljivosti in dom v Logarski dolini. Vse razpoložljive zmogljivosti smo razdelili na tozde, glede na število zaposlenih, kakor v lanskem letu.

Razdelitev je naslednja:

CRIKVENICA

3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	TIO 2	DSSS	Metalurgija
avgust	TIO 2	Metalurgija	Vzdrževanje
2 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	DSSS	Metalurgija	Vzdrževanje
avgust	Kemija C.	Vzdrževanje	Transport
4 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Metalurgija	Metalurgija	DSSS
avgust	DSSS	Grafika	Metalurgija
4 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Kemija C.	Transport	TIO 2
avgust	DSSS	DSSS	DSSS
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Grafika	DSSS	Kemija C.
avgust	Vzdrževanje	Vzdrževanje	Energetika
2 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	DSSS	Vzdrževanje	TIO 2
avgust	Metalurgija	DSSS	Grafika
4 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Vzdrževanje	DSSS	Grafika
avgust	Kemija M.	Grafika	Kemija C.
4 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Vzdrževanje	Transport	Vzdrževanje
avgust	Vzdrževanje	Metalurgija	Veflon

RAB - BANJOL

3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	DSSS	Kemija C.	DSSS
avgust	Energetika	DSSS	Vzdrževanje
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Metalurgija	Grafika	Metalurgija
avgust	DSSS	Kemija C.	Metalurgija
4 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Kemija M.	TIO 2	Vzdrževanje
avgust	Grafika	Metalurgija	DSSS
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Vzdrževanje	Vzdrževanje	Veflon
avgust	Transport	TIO 2	Vzdrževanje

Na Rabu imamo najete zmogljivosti tudi v času od 20. 6. do 1. 7. 1984. Teh nismo delili po tozdih, ker se za ta termin odločajo predvsem delavci brez šoloobveznih otrok.

V primeru nezasedenih ležišč ene tozd, bodo lahko le-te uporabljali delavci druge tozd, po končanem vpisu. Prednost pri vpisovanju imajo tisti delavci, ki najetih zmogljivosti niso izrabili v lanskem letu.

Prijave

Prijave bo zbiral služba družbenega standarda po naslednjem razporedu in razdelitvi dekad:

v ponedeljek, 7. maja 1984

DSSS	od 7.00 do 9.00 ure
Metalurgija	od 9.00 do 11.00 ure
Vzdrževanje	od 11.00 do 13.00 ure
TIO	od 13.00 do 14.00 ure

v torek, 8. maja 1984

Kemija C. in Mozirje	od 7.00 do 9.00 ure
Grafika in Energetika	od 9.00 do 11.00 ure
Veflon in Transport	od 11.00 do 13.00 ure

Vsem prijavljenim za letovanje bomo 15. junija pri osebnem dohodku za maj, odbili akontacijo v višini 2.000,00 din po ležišču. Razlika se bo plačala pred odhodom. Prosimo, upoštevajte razpored prijav.

Glede na to, da Cinkarna nima lastnih zmogljivosti ob morju, smo se v letošnjem letu odločili za nakup štirih garsonjer in sicer: dve v Maredi (kraj med Umagom in Porečjem) in dve v Mihaljašnici na Cresu.

V primeru, da bo tu mogoče letovati že avgusta letošnjega leta, bomo to naknadno objavili in omogočili vpis zainteresiranim.

Brezplačno letovanje krvodajalcev

Do brezplačnega letovanja v lastnem počitniškem domu in v najetih počitniških zmogljivostih ob morju so upravičeni krvodajalci, ki so darovali kri vsaj 15 krat ob izpolnjenem številu in ob vsakem zaključnem 5 kratnem nadaljnjem darovanju krvi. V primeru, da je krvodajalec predlagan za preventivno zdravljenje, se mu priznava 100 % povprečna višina regresa oskrbnega dne ob morju, za razliko do višine oskrbnega dne v zdravilišču pa je upravičen do regresa po regresni lestvici za preventivno zdravljenje.

Na predlog sindikata

Do brezplačnega letnega oddiha v najetih ali lastnih počitniških zmogljivostih za 10 dni so upravičeni delavci, ki so v DO najmanj 10 let, so zaslužni delavci, disciplinirani, šibkega zdravja ali po predlogu komisije kako drugače izpolnjujejo pogoje.

Predloge pripravi OOS v sodelovanju z odgovornimi v v tozd in DSSS, odobrava jih odbor za kadrovske - splošne zadeve.

Preventivno zdravljenje

Za delavce Cinkarne, ki so potrebni klimatskega zdravljenja in jih predlaga obratna ambulanta Cinkarne, seznam pregleda in po potrebi dopolni OOS v tozd oz. DSSS in dokončno potrdi odbor za splošne in kadrovske zadeve. Tudi letos organiziramo zdravljenje v Logarski dolini, ob morju in v naslednjih zdraviliščih:

Kraj	št. ležišč	cena 10 dni
Atomske toplice	16	13.684,00 din
Čateške toplice	8	14.900,00 din
Radenci	10	
Rogaška Slatina	10	

V letošnjem letu bomo poskušali čimveč delavcev poslati na klimatsko zdravljenje v Logarsko dolino. Organizirali bomo aktiven oddih pod strokovnim nadzorstvom.

Otroška kolonija

Kakor vsako leto bomo tudi letos omogočili otrokom, katerih starši ne uporabljajo počitniških zmogljivosti preko delovne organizacije, letovanje v Baški. Žal nam doslej še niso posredovali cene za letovanje.

Sredstva za organizirano otroško kolonijo se odobravajo za največ 10 dni. Razliko do polne cene stroškov otroške kolonije plačajo starši.

Prikolice

1. Dekade za kamp prikolice so razdeljene po tozkih in DSSS glede na število zaposlenih. Razdelitev je naslednja:

STELLA MARIS

1.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
JUNIJ			Vzdrževanje
JULIJ	DSSS	DSSS	DSSS
AVGUST	DSSS	Kemija C.	Kemija C.
SEPTEMBER	DSSS		

2.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
JUNIJ			Vzdrževanje
JULIJ	TIO 2	Transport	Grafika
AVGUST	Metalurgija	Metalurgija	Vzdrževanje
SEPTEMBER	DSSS		

3.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
JUNIJ			Veflon
JULIJ	Vzdrževanje	Vzdrževanje	Vzdrževanje
AVGUST	TIO 2	Kemija M.	Grafika
SEPTEMBER	Metalurgija		

MEDULIN

4.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
JUNIJ			DSSS
JULIJ	DSSS	DSSS	DSSS
AVGUST	Metalurgija	DSSS	DSSS
SEPTEMBER	Metalurgija		

5.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
JUNIJ			Kemija C.
JULIJ	Vzdrževanje	Metalurgija	Grafika
AVGUST	Grafika	TIO 2	Metalurgija
SEPTEMBER	Transport		

6.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
JUNIJ			TIO 2
JULIJ	Energetika	Kemija C.	Kemija C.
AVGUST	Vzdrževanje	Vzdrževanje	Transport
SEPTEMBER	Vzdrževanje		

MEDVEJA

8.

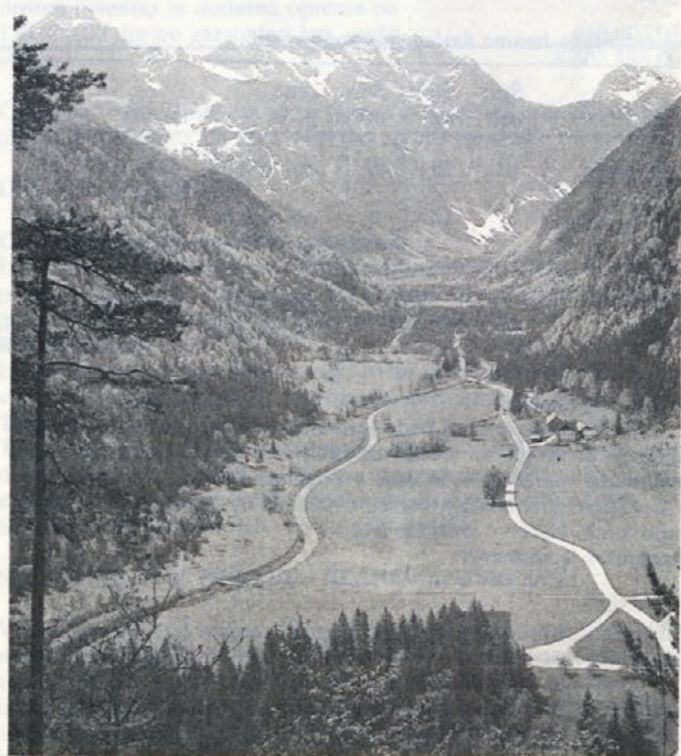
	1 - 11	11 - 21	21 - 1
JUNIJ			Vzdrževanje
JULIJ	Kemija C.	DSSS	DSSS
AVGUST	DSSS	DSSS	DSSS
SEPTEMBER	DSSS		

9.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
JUNIJ			Metalurgija
JULIJ	TIO 2	Metalurgija	Kemija C.
AVGUST	Transport	Metalurgija	TIO 2
SEPTEMBER	Metalurgija		

10.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
JUNIJ			Grafika
JULIJ	Grafika	Vzdrževanje	Transport
AVGUST	Veflon	Vzdrževanje	Vzdrževanje
SEPTEMBER	Vzdrževanje		

PADOVA III BANJOL RAB

11.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
JUNIJ			DSSS
JULIJ	DSSS	TIO 2	Vzdrževanje
AVGUST	Vzdrževanje	DSSS	DSSS
SEPTEMBER	DSSS		

12.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
JUNIJ			Metalurgija
JULIJ	Metalurgija	Kemija M.	Metalurgija
AVGUST	Kemija C.	Veflon	Metalurgija
SEPTEMBER	Kemija C.		

14.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
JUNIJ			Vzdrževanje
JULIJ	Transport	Grafika	Energetika
AVGUST	TIO 2	Transport	Grafika
SEPTEMBER	Vzdrževanje		

NOVALJA

15.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
JUNIJ			DSSS
JULIJ	Veflon	Kemija C.	TIO 2
AVGUST	DSSS	TIO 2	DSSS
SEPTEMBER	Grafika		

16.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
JUNIJ			Metalurgija
JULIJ	Vzdrževanje	Vzdrževanje	Metalurgija
AVGUST	Kemija C.	Grafika	Transport
SEPTEMBER	Vzdrževanje		

3. Glede na to, da je povpraševanje veliko ter pričakujemo več prijav kot je zmogljivosti v prikolicah, je odbor za splošne kadrovske zadeve sprejel naslednji sklep:

Služba za družbeni standard pripravi seznam zmogljivosti po tozdi in DSSS glede na število zaposlenih in zbira prijave. Vse zbrane prijave bodo obravnavali sindikati tozdov in DSSS v sodelovanju s službo in določili upravičence za letovanje v prikolicah v letu 1984.

4. Opozarjamo, da bodo obravnavane le prijave, ki bodo v celoti izpolnjene na prijavnici.

5. Rok za prijavo je 10. 5. 1984.

6. Na podlagi sprejetih prijav in izdelanega seznama letovanj, se bo akontacija za letovanje v višini 2.000,00 din za prikolico odbila od osebnega dohodka za mesec maj. Razlika se plača pred odhodom. Kasnejša odjava letovanja in vračilo vplačane akontacije bo možna le v izjemnih primerih (bolezen, smrt v ožjem sorodstvu, vojaške obveznosti).

Prosimo za razumevanje!

Družbeni standard

Nekaj iz Logarske

Kdo od Slovencev nepozna Logarske doline, če ne drugače, pa vsaj po imenu? Malokdo pa pozna življenje ljudi, ki tu živijo in delajo. Prve stike in poznanstva z njimi, so zagotovo navezali planinci, ki so začeli zahajati v gore.

Tudi planince Cinkarne so lepote Logarske doline vedno bolj privlačile, zato so na njihovo pobudo pred 30. leti delavci Cinkarne zgradili dom v Logarski dolini. Tu bi se lahko od napornega dela spočili, planinci pa imeli izhodišče za pohode na bližje vrhove.

Vsi nismo veliki planinci, veliki pa smo v ljubezni do gora in narave, zato vedno radi obiskujemo naš dom v Logarski dolini.

Ko sva se nekoč z ženo vrnila s planinskega izleta v naš dom, sem zvečer listal po »Knjigi vtisov obiskovalcev našega doma«, in v njej zasledil v glavnem pohvale-takratni in prvi oskrbnici našega doma, JERCI PLESNIK. Saj ni čudno, živela in delala je v osrčju gora, ki so bile povezane z njenim delom in srčno kulturo. Tedaj sem se spomnil na zapis, objavljen v Planinskem vestniku »O starem Plesniku«. Tako je po pripovedi Robanovega pastirja - Tomaža Prelsnika, ki je v mladih letih služil v Plesti za hlapca, zapisano v Planinskem vestniku:

Stari Plesnik

JOŽE VRŠNIK

Pred kakimi petdesetimi leti je pripovedoval stari Robanov pastir Tomaž Prelsni: »V svojih mladih letih sem služil v Plesti za hlapca. Sedanji Plesnik Janez je bil takrat mali Janezek. Bil je silno živahen in njegovih otroških norčij je bilo več, kar preveč. Posebno rad je imel tobak. »Hlapci smo tobak skrivali, a tako skrili ga ni nobeden, da bi ga Janez ne našel.« Furman Uštin je rekel: »Poba bo treba nekako v strah vzeti.« Drugi smo mu kar pritrdili. Prišel je Miklavžev večer. Sedeli smo v hiši ob svitu ognja. Dekle so predle, hlapci smo se pogovarjali. Janezek je pa uganjal svoje norčije. Zunaj so zarožljale verige. Janezek je prebledel in skočil na peč k svoji par let starejši sestri. Vrata v hišo so se počasi

odprla in v hišo je na konju pokritem z odejami prijahal Miklavž. Za njim sta vstopila še angel in špicparkelj (peklenšek). Peklenšek je po hiši uganjal svoje vragolije in nič ni pomagalo, če sta ga Miklavž in angel krotila. Miklavž je Janezka začel nekaj spraševati, a Janezku so tako šklepetali zobje, da ni mogel spraviti besedice iz ust. Mene je posilil smeh, takrat pa je peklenšek skočil k meni, me zgrabil in odnesel skozi vrata. »Ježeš in Marija!« je kriknil Janezek »Tomaža že nese.« In je začel moliti: Oče naš, ki si v nebesih. Miklavž mu je dal še nekaj dobrih naukov, angel ga je obdaril z nekaj domačimi dobrotami.

Janezek je bil nekaj dni bolj miren, smeja pa je bilo za par tednov dovolj. Poredni Janezek je postal velik in močan Janez. Postal je dober mož, dober oče številne družine in dober gospodar Plesnikovega posestva, pa četudi s polnim kozarcem ni bil sprt.

Plesnikovo posestvo je bilo do konca druge vojne zelo veliko in Plesnikovi so imeli svoje lovišče. Zato ni čudno, če se je Janez že v čisto mladih letih začel baviti z lovom. Postal je za tedanje čase velik lovec. S sedanjimi utesnitvami lovskega delovanja bi se pa on težko sprijaznil. Strelec je bila pa za čuda. Nekoč sta s pokojnim Šikovcem streljala v tarčo. Oba sta dobro zadevala in nista mogla ugotoviti, kateri je boljši. Zato sta se postavila vsak na drugo stran Plesnikove hiše. Šikovec je prvi vrzel v zrak čedro. Ko se je ta za trenutek pojavila nad hišno streho, je počila Plesnikova puška in Šikovčeva pipa se je sesula v drobce. Nato je vrzel pipo Plesnik, to pa je zdrobil strel iz Šikovčeve puške.

Nekega dne je prišel v družbo turistov gorogranski nadučitelj Kocbek v Barako, kakor so takrat imenovali Piskernikovo zavetišče. Kocbek je pripovedoval turistom o čudovitem strelcu Plesniku: »Če mu kdo vrže v zrak petkronski tolar, ga Plesnik v zraku zadene.« Niso mu verjeli, zato je poslal Piskernikovo deklo k Plesniku z vabilom, da pride s puško v Barako. Plesnik se ni obotavljal. Kocbek ga je turistom predstavil in vprašal, če je kdo izmed njih pripravljen

vreči tolar v zrak. Nekdo se je oglašil in poiskali so prostor, kjer bi lahko našli tolar, ko bo padel nazaj na tla. Ko je tolar sfrčal v zrak, ga je strel iz Plesnikove puške odnesel v neznano. »To je po naključju zadel,« je bila soglasna sodba vseh. Pa mu vrzite še en tolar, je predlagal Kocbek. Ko ga je nekdo vrzel, po strelu tudi tega ni bilo več nazaj. V tretje gre rado, pravijo. A tu ni šlo, ker nihče izmed njih ni tvegala tolarja.

Pokojni Goler je pripovedoval: »Na vasi sem pristopil k družbi nekoliko preveč skrbnih možakov. Ko smo se pozdravili, sem takoj opazil, da so imeli Plesnika v zobeh. »Preveč pije, vse bo zapil, spufal se bo, škoda Plesnikovega grunta, ki bo prišel v tuje roke itd.« To so govorili kar drug čez drugega. Jaz sem jim pa rekel: »Pobi, tako hudo pa s Plesnikom še ni. Če si ga kdaj privoščil kak kozarec ali pa tudi cel liter, to še ni taka reč, da bi si morali biti v skrbeh za Plesnika in njegov grunt. Čeprav ga večsih srkne, je vseeno dober človek in dober gospodar. Do začetka vojske (1914) so na letni sejem v Železni Kapli prignali do tisoč govedi, pa vsako leto so bili Plesnikovi volji izmed vseh največji. Dokler bo take vole prodajal, se ne bo spufal. Še taki se ne, ki več pijejo, grunta pa nimajo takega, kakor je Plesnikov.«

Čas je pokazal, da je pokojni Goler dobro poznal Plesnika. Stari Plesnik je odšel k svojim pradedom. Plesnikovo posestvo pa je ostalo. Tudi njegov naslednik Franc je odšel. Zdaj gospodar Plesnikovo posestvo Janezov vnuk Franc. Ta je iz vojnih požganišč dvignil poslopje, ki je

dosti lepše in boljše od prejšnjih. Nabavlja stroje, modernizira gospodarstvo, za napovedi tistih, ki so se tresli za Plesnikov dom pred 50 leti, pa nima razumevanja.

Plesnikov rod je eden redkih v Solčavi, ki živi na svojem prvotnem posestvu že nad petsto let, ga ohranja in oddaja svojim potomcem naprej. V urbarju iz leta 1426 je zapisan Jakov b Plesti. Takrat ljudje še niso imeli priimkov kakor zdaj, zato so jih vpisovali v knjige po hišnih imenih. V omenjenem urbarju so imele kmetije v Logarski dolini (pa tudi v Robanovem in Matkovem kotu) že predpisane davke in druge dajatve. Od naselitve do tega, da so bila posestva v takem stanju, da so jim lahko predpisali dajatve, je poteklo gotovo sto let in več. Sled prvih naseljencev drži v dobo pred letom 1100.

AV.

Cinkarnar

»CINKARNAR« izdaja Cinkarna Celje, metalurško kemična industrija, Celje. Naklada 2700 izvodov. Vsi člani organizacije Cinkarna in upokojenci dobivajo glasilo brezplačno. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik Mira Gorenšek, odgovorni urednik Leopold Slapnik, oblikovanje Marjan Bukovec, lektor Jelka Bombač, Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar«, Cinkarna Celje, Kidričeva 19, telefon 33-112 interno 359 Tisk: Tiskarna Cinkarna.

Po mnenju sekretariata za informiranje v izvršnem svetu skupščine SRS je glasilo opravičeno davka št. 421/72 z dne 5. 4. 1974.